

2019. MÁJUS: LELKI NÖVEKEDÉS VAGY STAGNÁLÁS? + ÚJ KEZDET – TŰZÖN ÉS VÍZEN ÁT
+ EGY ÉLETMÓD RABJAI + JÉZUS KRISZTUS TESTET ÖLTÉSE ÉS A BŰN ELLEN G. WHITE KRISZTOLÓGIÁJÁBAN
+ JÉZUS KRISZTUS LÉLEKGŐGYÍTŐ MUNKÁJA + NINCS ENNÉL FONTOSABB + AZ ÚJ KRISZTOLÓGIA FEJLŐDÉSE

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVÉLETÉT VÁRÓKNAK

JELENNVALÓ IGAZSÁG

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

SÁTOROS ÖSSZEJÖVETEL A MOLDAVI EGYHÁZTERÜLET SZERVEZÉSÉBEN

**2019.
JÚLIUS
18-21.
COȘNA, SUCEAVA MEGYE**

Az adventisták első tábori összejövetele, Wright (Michigan állam), 1868.

A Hetednapos Adventista Egyház életében fontos eseménynek számítottak a sátoros összejövetelek, amelyek során alkalom adódott az igazság hirdetésére, ugyanakkor az újonnan alakult egyház megszervezésére is. A nagy távolságok miatt a különböző amerikai vallásfelekezetekhez tartozó hívők nem vehettek részt rendszeresen az összejöveteleken, ennek okán jelentek meg az 1800-as évek elején a tábori találkozók, melyeket kezdetben a presbiteriánusok és a metodisták szerveztek, később pedig a milleriták és a hetednapos adventisták. Távolságok miatt, kísértésektől és gondoktól mentesen, a hívők gyakran az Isten által adott természet szépségei közepette, áhitat és ígértetés révén igyekeztek megtalálni a közösségi együttest harmóniáját.

A sátoros összejöveteleket a hetednapos adventisták evangelizációs céllal szervezték, melyek rövid időn belül Isten gyermekei számára a lelki megújulás alkalmává váltak. Sokszor megtörtént, hogy az összejövetel helyszínére napokon át tartó, nehéz körülmények közt, komoly kockázatokkal járó utazás révén juthattak el, azonban a találkozások nyomán az igazság magva bőséges gyümölcstermést hozott a hallgatók szívébe, és új gyülekezetek, misszióterületek alakulhattak.

↳ A szervezők biztosítják a sátorhelyet és a tisztálkodási lehetőségeket, ↳ a sátorról és az ételről azonban a résztvevőknek kell gondoskodniuk.

és a kommunikációs eszközök elterjedése, valamint az ember tájékozódásra és szocializációra való vágyódása ellenére az elidegenedés egyre ékebb bizonyítékait tapasztalhatjuk. Az egyházat sem kerülte el ez az irányzat, sőt, még azok körében is érezhető hatását, akik Krisztus közeli eljövételét hirdetik.

A Moldvai Egyházterület bizottsága meghívja az egyházterület nyolc megyéjében élő hívőket és az igazság barátait a Coșna-i Ifjúsági Központ (Suceava megye) által 2019. július 18. és 21. között megszervezendő tábori összejövetelre.

A Kelemen-havasok lábainál, festői környezetben fogunk megpihenni a Megváltó jelenlétében az életadó Ige meghallgatására, hogy ismételtlen odaszenteljük életünket az embertársakért végzett szolgálatra, valamint Krisztus visszajövetelének siettetésére. Az Igét a meghívott lelképásztorok fogják tolmácsolni: Marius Munteanu, Laurentiu Ionescu és Grig Leordean. A résztvevőknek alkalmuk lesz választani a sokféle lelki és kapcsolódást nyújtó tevékenység közül. A program fénypontját a szombat délelőtt tartandó keresetségi istentisztelet képezi majd, a napot pedig az esti úrvacsorával zárjuk.

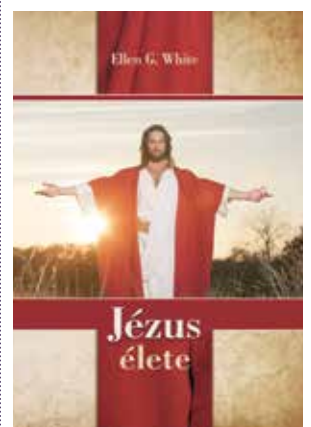
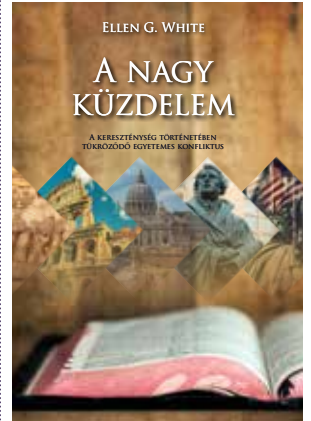
Bővebb tájékoztatást a helyi lelkésztől, valamint a Moldvai Egyházterület szolgálattelvőitől szerezhetek. Mindenkit szeretettel várunk. ■

A Moldvai Egyházterület bizottsága

A norvégiai Moss-ban 1887-ben megszervezett tábori összejövetelen az egyház több pionírja jelen volt, többek között Ellen G. White is (jobbról a harmadik).

A VIAȚĂ ȘI SĂNĂTATE KIIDÓ KÖNYVAJÁNLATA

2019. május. A Romániai Hetednapos Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georget Pîrlitu, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különlleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

ÜZENET AZ EGYHÁZHOZ¹

Üdvözlöm a földkerekség több mint 200 országában jelenlevő több mint 21 millió hetednapí adventistát! Hálás vagyok Istennek mindegyikőtökért, és bárhol is vagytok, arra szeretnék bátorítani, hogy legyetek tevékeny tagjai a gyülekezetnek, szerezzetek barátokat, és kedvességekkel vezessétek őket az Úr Jézushoz, az Ő szeretetéhez és igazságához. Ő hívott el benneteket, és ugyancsak Ő fog felruházni a szükséges ajándékokkal, miközben imában Hozzá és az Ige tanulmányozásához fordultok.

Mint tudjátok, a Generál Konferencia Végrehajtó Bizottságának tagjai évente legalább kétszer összegyűlnek megbeszélni világszéles egyházunk tevékenységének lelki és adminisztratív kérdéseit. A Végrehajtó Bizottságot a világ 13 Divíziója, a Közel-Keleti és Észak-Afrikai Unió (MENA), valamint a Generál Konferenciához csatlakozott misszióterületek egyházi vezetői, tanárai, lelkészei és laikus tagjai alkotják. A teljes végrehajtó testület minden év októberében Éves Tanácskozáson vesz részt. Szűkebb körű találkozóira is sor kerül áprilisban – a tavaszi ülésszakon –, ahol különösen az egyház anyagi kérdéseire összpontosítunk, valamint e területtel kapcsolatos más vetületekre is. Ezek mellett – főleg a reggeli közös áhítaton – időt fordítunk fontos lelki kérdésekre is.

Az idei tavaszi ülésszak (április 9–10.) után a Generál Konferencia székelyhelyén egy fontos találkozóra kerül sor a következő témában: *A katonai szolgálat helyzete a Hetednapí Adventista Egyházban – fegyverviselés, fegyverviselés nélküli szolgálat, a katonai szolgálatot lelkiismereti okokra hivatkozva megtagadók helyzete.* Az értekezleten a világ minden tájáról érkező egyházi előljárók, az Uniók és Divíziók Lelkész Osztályainak, valamint a Hivatalos Kapcsolatok-, Vallásszabadság- és Ifjúsági Osztályainak igazgatói fogják elemezni az Adventista Egyház katonai szolgálatra vonatkozó álláspontját.

Katonai szolgálattal kapcsolatos kérdések felmerültek már a Hetednapí Adventista Egyház létezésének kezdete óta. És mint más hasonló nehéz helyzetben, elődeink a Biblia vezetéséhez folyamodtak, és arra a következtetésre jutottak, hogy a bibliai elvekkel leginkább megegyező álláspont a fegyverviselés megtagadása. (...)

Tudjuk, hogy egyes országokban ez nem lehetséges, és az adventisták kötelesek részt venni a katonai kiképzésen. Az adventista fiatalokat még ebben az esetben is arra bátorítjuk, hogy találják meg annak módját, hogy a haza szolgálata közben is hűségesek maradjanak Istenhez. Vallásfelekezettünk 151 éves múltjával a béke és a fegyverviselés nélküli szolgálat mellett tett bizonyosságot.

Testvéreim az Úrban! Még egyszer köszönöm, hogy a világszéles advent családdhoz tartoztok. Isten áldjon meg benneteket, és adjon bátorságot, miközben a Szentlélek által igyekeztek áldásként szolgálni mások számára. Hiszem, hogy Jézus nemsokára visszajön! Tegyük meg minden tőlünk telhetőt, hogy eljuthassunk azokhoz az emberekhez, akik még nem ismerték meg Őt, és még nem hisznek Jézusban mint személyes Megváltójukban.

Maranatha! ■

1. Megjelent az *Adventist Review* 2019. április 5-i számában.

Ted Wilson, a Hetednapí Adventista Egyház Generál Konferenciájának elnöke

TARTALOM

3 Vezércikk

Ted Wilson

Üzenet az egyházhöz

4 Lelkiség

Ted Wilson

Jelenvaló igazság

7 Lelkiség

Emilian Niculescu

Terített asztal a pusztaban

10 Nyugovóra tért

Dumitru Popa

12 Prédikáció

Gabriel Dincă

Lelki növekedés vagy stagnálás?

15 Börtönszolgálat

George Aroiu

Új kezdet – tűzön és vízen át

16 Egészség

Costin Dinu

Egy életmód rabjai

19 Hitalapelvek

Szallós Zoltán

Jézus Krisztus testet öltése és a bűn Ellen G. White krisztológiájában (1)

22 Keresztény lélektan

Liviu Văduva

Bevezetés Jézus Krisztus lélekvigyógyító munkájába

24 Hírek

Szász Ernő

Adventista iskola magyar gyerekeknek

26 Hitvédelem

Ştefan Radu

Nincs ennél fontosabb (2)

28 Teológia

Florin Lăiu

Az új krisztológia fejlődései

30 Nyugovóra tért

Constantin Bratosin

31 Gyermekoldal

Alina Chirileanu

Az Úr Igéjéből

1942-ben készült profetikus diagram, szerzői Charles Fitch és Apollon Hale. Joshua V. Himes publikálta ugyanabban az évben. (Lásd: <https://www.ministrymagazine.org/archive/1942/05/historical-data-on-1843-chart>.)

JELENVALÓ IGAZSÁG

Buffalóra irtózatossá vihar csapott le. Az Erie-tó észak-keleti partján fekvő város sosem szembesült még ekkora széllekedésekkel, mint 1844 októberének elején.¹ Azonban a rossz idő ellenére is tömegek jöttek el meghallgatni Charles Fitch prédikációját Jézus közeli eljövételéről.

Fitch évekkel korábban kidolgozott egy profetikus diagramot, aminek a segítségével Dániel és a Jelenések könyvének jövődölései közt vezette hallgatóit, sorra rámutatva a fenevadakra, és elmagyarázva, hogyan teljesedett az adott jövődölés.

Lelkészként a híres evangélista, Charles G. Finney munkatársa volt, New England néhány gyülekezetének lelkésze, beleértve a bostoni kongregációs gyülekezetet is.

A rabszolgatartó rendszer felszámolásának híveként ismert Fitch 1867-ben egy brosúrát írt a következő címmel: *A rabszolgatartó rendszer megmérettetése az igazság mérlegén, és annak szemléltetett összehasonlító bűnössége (Slaveholding Weighed in Balance of Truth, and Its Comparative Guilt Illustrated)*. A rabszolgatartás szörnyűségeire rávilágítva vallotta: „A gonoszság olyan hátsókkal működik, amit képtelen vagyok leírni; a bűnösség pedig olyan sötét, amit sosem lehetne lefesteni, legfeljebb körülírni egy feneketlen gödör sűrű sötétjébe mártott ceruzával.”²

Különleges érdeklődés

Amíg Fitch Bostonban tartózkodott, valaki átadta neki William Miller *Krisztus második eljövételének bibliai és történelmi bizonyítékai*³ című értekezéseinek másolatát. Fitch azonnal átanulmányozta az anyagot, és Millerhez címzett levelében kijelentette: „Lehengerlő érdeklődés kerített hatalmába, amit eddig a Biblián kívül egyetlen más könyv olvasása közben sem éreztem.”⁴

A gyülekezetben Fitch prédikálni kezdett a második eljövételről, és mélységesen felkeltette hallgatói érdeklődését. Három nappal később munkatársai elé tárta a témát egy Bostonban megtartott értekezleten is. Mivel meleg fogadtatásra számított, Miller bizonyítékainak 12 másolatát vitte magával.

Sajnos a munkatársak negatív reakciója, valamint „a megvetés következményeként [Fitch] bizalma egy időre meggingott [az advent üzenetben], és visszatért régi meggyőződéséhez...”⁵

Látomások a hit általi megigazulásról

Noha Fitch engedett a nyomásnak, továbbra is szorgalmasan tanulmányozta a Bibliát. 1839-ben, miközben Newark (New Jersey) presbiteriánus gyülekezetének volt a lelkésze, megírta a *Látomások a hit általi megigazulásról*⁶ című művét, ami hitének nyilatkozata volt, és amelyben a Szentírásnak a mennyei kegyelem általi szentségre vonatkozó tanításait hangsúlyozta.

Fitch könyve egyeseket arra készítetett, hogy „maximalistának” bélyegezzék. Felállítottak egy bizottságot Fitch tanainak elemzésére. Végül megszületett a határozat, mely kimondta, hogy Fitch véleménye „veszélyes tévedés”, és felszólították, hogy többé ne prédikáljon erről a témáról.

Fitch a vádak elutasításaként a következőket írta: „Mondhatom-e azt Isten gyermekeinek, hogy nincs senki az életükben, aki megmentheti őket a bűntől; hogy nem számít, mennyit élnek, és hogy bármilyen erőfeszítések árán igyekeznek is megismerni az élet útját; hogy akármilyen buzgón is imádkoznak, és bárhogy is bíznak Üdvözítőjükben az ígéretek teljesedésére vonatkozóan, mégis arra a reménytelenségre vannak ítélve, hogy nagyobb vagy kisebb bűnüket fognak elkövetni szeretett Megváltójuk ellen, még életük utolsó pillanatában is; vagy hogy segélykiáltásaik hiábavalóak, és hogy ezek a kiáltások bizonyos mértékben lázadást jelentenek a végtelen szeretet ellen, míg el nem jön értük a felszabadító, rettenetes halál?”⁷

Fitch eltökélt volt. Már nem tartott a megvétéstől vagy a cenzúrától. Meg volt győződve: arra hívatott, hogy prédikálja „a Krisztusba vetett hit általi megigazulás áldott tanát”,⁸ ezért hamarosan visszavonult a newarki presbiteriánus gyülekezetben végzett szolgálatából.

Az advent reménység és a hit általi megigazulás

1841-ben Josiah Litch, a millerita orvos-prédikátor azt tanácsolta Fitch-nek, hogy gondolja újra az advent igazságát, majd hozzátette: „Amire önnek szüksége van, az a második eljövétel és a hit általi megigazulás tana.”⁹

A tanulmányozások és imák eredményeként Fitch teljes mértékben elfogadta Krisztus közeli

**FONTOS
PROFÉCIÁK
TED
WILSON**

**MÉG MA IS FONTOS-
SAK SZÁMUNKRA
DÁNIEL ÉS A JELE-
NÉSEK KÖNYVÉNEK
JÖVENDŐLÉSEI,
VAGY CSUPÁN ŐSI
EREKLYÉKNEK
TARTJUK ŐKET?**

visszajövetelének üzenetét. Ő lett az egyik leg-tiszteltebb és legszeretettebb millerita lelkipásztor. Arról vált ismertté, hogy együttérzést tanúsított az emberek iránt, törődött az üdvösségükkel és alaposan tanulmányozta a Bibliát.

Jelenések 14. illetve 18. fejezetének tanulmányozása nyomán Fitch 1843-ig megértette, hogy a „leomlott-leomlott” Babilon nemcsak a római-katolikus egyházat jelenti, hanem a hitehagyó protestáns egyházakat is. Erőteljes prédikációt tartott *Fussatok ki belőle, Én népem*¹⁰ címmel, amit rövidesen nyomtatott formában is kiadott. Emberek ezrei válaszoltak hívására, elhagyták gyermekkoruk egyházát, és csatlakoztak ahhoz a néphez, amely a Bibliára alapozva várta Krisztus közeleli eljövését.

Kereszttség az Erie-tóban

Charles Fitch ama zimankós napon elhangzott prédikációja nyomán Buffalóban sok szív győződött meg arról, hogy ez az ember bibliai igazságokat tanít. Az új hívők kérték a keresztiséget, és megkeresztelkedtek az Erie-tóban.

Hevesen fújt a szél, miközben Fitch a keresztiségkor átázott ruháiban hazafelé indult. Nem jutott messzire, máris újabb embercsoporttal találkozott, akik szintén meg akartak keresztelkedni. Fitch visszatért a tópartra, és őket is megkeresztelte. Ismét hazaindult, amikor egy harmadik csoport érkezett, és kérte a keresztiséget. Átázott ruháiban már nagyon megfázott, mégis visszament a vízbe, és megkeresztelte az embereket.¹¹

Másnap, annak ellenére, hogy rosszul érezte magát, mégis megtett néhány mérföldet, hogy részt vehessen egy találkozón. Sajnos tüdőgyuladást kapott, és 1844. október 14-én, 39 évesen elhunyt.¹²

Habár nem érte meg, hogy csatlakozhasson a „kicsiny nyájhoz”, amelyből kialakult a Hetednap Adventista Egyház, Charles Fitch élete erős jellemről és lélekről tanúskodik. Ugyanazt az üzenetet prédikálta, mint az advent pionírok, akik tovább tanulmányozták a Szentírást, másoknak is elvitték a világgosságot, és végül megalapították a Hetednap Adventista Egyházat. Tulajdonképpen Charles Fitch azon kevesek egyike, akiket Ellen White látomásban a mennyben látott.¹³

Mese vagy valóság?

Hisszük-e még ma is azt a bibliai üzenetet, amely őszinte lelkeket készítetett arra, hogy elhagyják „Babilont”, és a maradékhoz csatlakozzanak, az „Isten parancsolatainak megőrzőikhez, akiknél van a Jézus Krisztus bizonyágtétele” (Jel

12:17)? Hisszük-e még, hogy „igen biztos nálunk a próféta beszéd” (2Pt 1:19)? Még ma is fontosak számunkra Dániel és a Jelenések könyvének jóvendőlései, vagy csupán ősi ereklyéknek tartjuk őket?

Elfogadjuk Krisztusnak a mennyi szentélyben végzett szolgálatát? Még mindig hisszük, hogy Isten nem csupán elég irgalmas ahhoz, hogy megigazíthasson, hanem elég erős is ahhoz, hogy megszentelhesse? Még mindig türelmetlenül várjuk és sóvárogjuk (2Pt 3:12) Krisztus második eljövését? Isten Bibliában kinyilatkoztatott igazsága fontosabb-e mások véleményénél?

Azért imádkozom, hogy mindannyian meg-lássuk, hogy „nem mesterkélte meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és eljövését; hanem mint akik szemlélői voltunk az ő nagyságának” (2Pt 1:16). „Tartsuk meg a reménységnek vallását tántoríthatatlanul, mert hű az, aki ígéretet tett” (Zsid 10:23).

Maranatha! Jézus nemsokára visszajön! ■

CHARLES FITCH ÉLETE ERŐS JELLEMÉRŐL ÉS LÉLEKRŐL TANÚSKODOTT. UGYANAZT AZ ÜZENETET PRÉDIKÁLTA, MINT A TÖBBI ADVENT ÜTTÖRŐ. AZON KEVESEK EGYIKE, AKIKET ELLEN WHITE LÁTOMÁSBAN A MENNYBEN LÁTOTT.

1. „The »October Surprise« of 1844”, www.buffalohistory-gazette.net/2010/09/the-lake-erie-seiche-disaster-of-1844.html.
2. Charles Fitch, *Slaveholding Weighed in the Balance of Truth, and Its Comparative Guilt Illustrated* (Boston: Isaac Knapp, 1837), 3. o., <https://ia802502.us.archive.org/28/items/ASPC0001888700/ASPC0001888700.pdf>.
3. <https://m.egwwritings.org/en/book/1321.13#13>
4. Letter from Charles Fitch to William Miller, March 5, 1838, www.earlysda.com/miller/william-miller-biography-5.html.
5. LeRoy Edwin Froom, *The Prophetic Faith of Our Fathers* (Washington, D. C.: Review and Herald Pub. Assn., 1954, 1982), 4. köt., 534. o., m.egwwritings.org/en/book/1583.3109
6. Available at m.egwwritings.org/en/book/1259.7#7.
7. Charles Fitch, „Letter to the Presbytery of Newark” (1840), 19. o. m.egwwritings.org/en/book/1014.95#95
8. Charles Fitch, „Reasons for Withdrawing From the Newark Presbytery”, 1845, 1. o., play.google.com/store/books/details/Reasons_for_withdrawing_from_the_Newark_Presbytery?id=HocxBHexWocC&hl=en.
9. Froom, 536. o.
10. Charles Fitch, „Come Out of Her My People” (Rochester, N. Y.: J. V. Himes, 1843), m.egwwritings.org/en/book/2006.2#0.
11. Froom, 545. o.
12. Froom, 545. o.
13. Ellen G. White, *Tapasztalatok és látomások*, 17. o.

Ted N.C. Wilson, a világszéles Adventista Egyház elnöke
Az elnöki iroda által közzétett cikkek és magyarázatok megtalálhatók az alábbi elérhetőségeken: Twitter: @pastortedwilson; Facebook: @Pastor Ted Wilson.

TERÍTETT ASZTAL A PUSZTÁBAN

Avatatlan személy számára – aki ezt a zsoldárt csupán mint irodalmi művet olvassa –, a fenti kérdés érdekes művészi kifejezésnek, ábrázolásnak tűnik, mely két erős ellentétet állít szembe egymással (oximoron), egyfelől a pusztát mint keretet (terep, amelyről hiányzanak a növények és a víz – csak szikla és homok van rajta), másfelől pedig a „terített asztalt”. Képzeljünk el egy bőségesen megterített asztalt a sivatagban! A maku-látlan tiszta abroszon kicsordul a bőség kosara! Gazdag menü, melynek már a látványa is jóllakatja a szemet, mivel tartalmazza mindazt, amivel az ember kielégítheti éhségét és szomját. Egy ilyen kép még a festőművész számára is érdekes ihletési téma.

A zsoldárban elhangzó kérdésnek nem az a célja, hogy teológiai vitát váltson ki egy képzeletbeli téma kapcsán, mivelhogy ez egy történelmi zsoldár, vagyis utalás egy valós, konkrét – a kivonulás idején megtörtént – esetre. Izrael népének 40 éves utazása Egyiptomból Kánaán felé viszonyulási esemény az ótestamentumi időktől napjainkig. Itt az isteni kinyilatkoztatás egy olyan titkos, ki nem mondott kérdést tár fel, amely az egyik legnagyobb válság idején születik meg a nép szívében. Azért, hogy a kérdés értelmét és árnyalatait megértsük, vissza kell térnünk a kivonulás korába.

„És elindulának Élimből és érkezék Izráel fiainak egész gyülekezete a Szin pusztájába, mely Élim között és Sinai között van, a második hónapnak tizenötödik napján, Egyiptom földéről való kijövetelük után. És zúgolódék Izráel fiainak egész gyülekezete Mózes és Áron ellen a pusztában. S mondának nékik Izráel fiai: Bár megholtunk volna az Úr keze által Egyiptom földén, amikor a húsos fazék mellett ülünk vala, amikor jól lakhattunk vala kenyérrel; mert azért hoztatok ki minket ebbe a pusztába, hogy mind e sokaságot éhséggel öljétek meg” (2Móz 16:1-3).

A válsághelyzetek kérdéseket szülnek. A kérdések minden irányban terjednek, de főleg föl-felé, a felelősség vektorai mentén, legyen az közvetlen vagy közvetett felelősség. A kérdések skálája nagyon széles lehet, a kiváltott lelki állapotoknak megfelelően, de főként a hit pilléreinek

szilárdsága függvényében. A válság megrázhatja a hit infrastruktúráját. Próbára teszi a bizonyosságok pilléreit. Úgy tűnik, hogy a válságok arra törekcsenek, hogy átalakítsák, sőt, eltorzítsák a hit kijelentéseinek felkiáltójelait („!”), és azokat kérdőjelekké („?”) alakítsák. Az „Isten tudja!”-ből lesz a „Tudja-e Isten?”; az „Isten oltalmaz!”-ből az „Oltalmaz-e Isten?” Lényegében két kérdéstípus van: tudatosító, tisztázó kérdések, és kételyből származó kérdések.

Összehasonlításként említjük Jósafát király esetét, amikor a moábiták és az ammoniták az ország megtámadására készültek (2Krn 20). A krónikás tömören jegyzi fel úgy a nagy veszélytől kiváltott *lelkiállapotokat*, mint az azonnali *magatartást* és *helyreállító intézkedéseket* is:

- *félelem (lelkiállapot) és Isten keresése (intézkedés):* „Meggfelemlék azért Jósafát, és az Urat kezdé keresni” (2Krn 20:3).
- *erő- és megoldáshiány (lelkiállapot), de Istenre emelik a tekintetüket (magatartás):* „Mert nincsen mi bennünk erő e nagy sokasággal szemben, mely ellenünk jön. Nem tudjuk, mit cselekedjünk, hanem csak tereád néznek a mi szemeink” (12. v.).

Ez a válság nyilvánvalóan kérdéseket szült, viszont ezek a tisztázás végett feltett költői kérdések voltak, melyek célja az volt, hogy tudatosítsák és megerősítsék Istennel kapcsolatos meggyőződésüket. Megfigyelhetjük, hogy bármilyen válságról legyen szó, főleg három alapvető dolgot kell tisztáznunk, ahogyan az a következő bibliaiszövegből is kitűnik:

„Ó, Uram, mi atyáink Istene! Nem te vagy-e egyedül Isten a mennyben, aki uralkodol a pogányoknak minden országain? A te kezdedben van az erő és hatalom, és senki nincsen, aki ellened megállhatna” (6. v.).

1. Kicsoda Isten?
2. Meddig terjed az Ő uralkodása? (Van-e olyan terület, amely nem tartozik az Ő fennhatósága alá?)
3. Mekkora hatalommal rendelkezik Isten?

**A GONDVISELÉS
CSODÁI
EMILIAN
NICULESCU**

„ÉS SZÓLÁNAK ISTEN ELLEN, MONDVÁN: AVAGY TUDNA-É ISTEN ASZTALT TERÍTENI A PUSZTÁBAN?” (ZSOLT 78:19)

Az efféle megközelítés derűlátásra segít. Megértjük, hogy az erőviszonyok felcserélődnek: a válság és az ember közti kapcsolatot az Isten és a válság viszonya helyettesíti.

Ezzel szemben a 2Móz 16. fejezetében leírt történetben a kiéhezett nép csak az egyre apadó tartalékokat, valamint a kietlen pusztát, a köveket és a homokot látta. Nem Istenre nézett, ezért nem kell csodálkoznunk az általa feltett kérdés természetén, tartalmán és lényegén:

„És megkísérték Istent az ő szívükben, ennivalót kérvén az ő kívánságuk szerint. És szólának Isten ellen, mondván: Avagy tudna-é Isten asztalt teríteni a pusztában?” (Zsolt 78:18-19).

Nyilvánosan zúgolódtak Mózes és Áron ellen, azonban szívükben Isten ellen szóltak: kétségbe vonták az Ő képességeit. Itt figyelhető meg, hogy a zúgolódás felfelé ível a felelősség-hordozók irányában: először az emberi vezetők felé, végül maga Isten felé.

A kétfajta kérdés közti különbség olyan, mint az élő és a holt víz a mesében. Az első növeli a reményt és az erőnlétet, az utóbbi kimerít, és sorra eloltja a remény összes csillagait. Nekünk kell eldöntenünk, hogy melyik csapat nyitjuk meg.

Szinte felfoghatatlan, hogy ugyanaz a nép, amely csodálatát fejezte ki Isten fensége iránt a híres „Mózes éneke” győzelmi himnusz által, csupán három nap elteltével a zúgolódás kórusában egyesült. Micsoda hangnembváltás! A bámulat és öröm csúcсарól lezuhant a kétségbeesés és hitetlenség sötét mélyébe, a derűs zenei dúrhangnemből átváltva a szomorú mollhangnemre.

„Kicsoda az istenek közt olyan mint te, Uram? Kicsoda olyan, mint te, szentséggel dicső, félelemmel dicsőrendő és csudatévő?” (2Móz 15:11)

„És eljutának Márába, de nem ihatják vala a vizet Márában, mivelhogy keserű vala. Azért is nevezék nevét Márának. És zúgolódik vala a nép Mózes ellen, mondván: Mit igyunk?” (2Móz 15:23-24).

Milyen könnyen elítéljük a hajdani Izraelt, amikor mentesek vagyunk a hasonló nehézségektől, és van bőven vizünk és ennivalónk! Tulajdonképpen az elvárásaik nem voltak jogosak? Hisz vizet és ételmet kértek! Miért várt Isten a probléma megoldásával látszólag addig, amíg már megfogyatkoztak a tartalékaik? A szomjúság esetében három napot, a csodálatos manna esetében pedig másfél hónapot az Egyiptomból való kivonulástól számítva! Körülbelül itt húzható meg a tűréshatár. Ne feledjük, hogy a táborban gyermekek is voltak! Szülőként hogyan reagálnánk hasonló helyzetben, ha gyermekeink vizet és ételt kérnének tőlünk?

A titok teljes megfejtése csupán az utazás végén, azaz 40 évvel később következett be:

„És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened immár negyven esztendeig

a pusztában, hogy megsanyargasson és megpróbálgon téged, hogy nyilvánvaló legyen, mi van a te szívedben; vajon megtartod-é az ő parancsolatait vagy nem? És megsanyargata téged, és megéheztete, azután pedig enned adá a mannát, amelyet nem ismertél, sem a te atyáid nem ismertek, hogy tudtadra adja néked, hogy az ember nem csak kenyérral él, hanem mind azzal, ami az Úrnak szájából származik” (5Móz 8:2-3).

Az igeszakaszból kiderül, hogy Istennek nevelő célja volt Izrael népével. Az iskoláztatás helye a pusztaság, a nevelőmódszer pedig a peripatetikus iskola: a tanítómeseter a diákjaival együtt jár. Nem különórákon folyik a tanítás, hanem a valósággal való közvetlen szembesülés által. A tanulóknak a megtanult elveket és törvényeket konkrét élethelyzetekben kell alkalmazniuk.

Ugyanakkor felfedezünk egy másik érdekes tény: a nevelés elsőrendű célja az volt, hogy alázatosságra nevelje Izraelt. Mi természetesen éppen ennek az ellenkezőjére számítanánk. Hát nem volt eléggé megalázva ez a nép hosszú egyiptomi rabsága alatt? Hát nem volt elég, hogy arra kényszerültek, hogy nap mint nap szalmáért rohángáljanak, agyagot gyúrjanak és téglát vessenek? Hát nem arra lett volna inkább szükség, hogy jogos helyreállító intézkedésben részesüljenek, és visszanyerjék méltóságukat és önbizalmukat?

A Bibliában említett alázatosság nem azonos azzal az alázattal, amit általában az emberek értenek. Az alázat általánosan elfogadott fogalma azt jelenti, hogy nem kérkedsz

az érdemeiddel és a megvalósításaiddal, viszont ha mások méltányolják azokat, elfogadod a dicséretüket, sőt, elégedettséggel tölt el. A bibliai alázatosság azonban ennél sokkal mélyebb szintekig hatol:

„Mert ha valaki azt véli, hogy ő valami, holott semmi, önmagát csalja meg” (Gal 6:3).

Ez a „semmi” itt matematikai nyelvezettel „nullát” jelent. De vajon nem túlzott és jogtalan Istennek ez az elvárása? A mai pszichológia célja az egyén saját képességeinek tudatosítása és önbizalmának megerősítése. A válasz: hátaozott NEM! Elsősorban jogos és helyes, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy mindent Istentől kaptunk (Jak 1:17). Életünket, képességeinket, egészségünket, anyagi javainkat és körülményeinket – mind KAPTUK. Mi csak használjuk ezeket. Ennek értelmében tehát a megvalósítások nyomán az egyre növekvő büszkeség helyett egyre nagyobb hálát kellene éreznünk Isten, minden ajándék Adományozója iránt. „NULLA” szinten maradni immunitást jelent bármilyen bántás ellen. Aki eljutott a „SEMMI” szintre, az nem támadható. Ezért Sátán megpróbál mindent, hogy kiközkentsen bennünket ebből a biztonságos állapotból. Rá akar venni, hogy induljunk el felfelé saját érdemeink, büszkeségünk lépcsőfokain, vagy akár szálljunk alá a hálátlanság és a depresszió lejtőjén.

Izrael még nem jutott el a NULLADIK pontra. Csak az engedi magát alakítani, aki eljutott erre a pontra, megüresítette magát minden akadálytól, és minden téren tanulni szeretne. Izrael népe agyag volt a Fazekas kezében, de még mindig nem volt eléggé összetörve, még mindig sok csomót és érdekességet tartalmazott.

Érdekes az alázatosság elérésének módszere is. Emberileg, ha valakit meg akarunk alázni, kifejezzük iránta felsőbbrendűségünket: okosabbak, gazdagabbak, erősebbek vagyunk nála. Ám ha eredményt is érünk el, még akkor sem jelenti azt, hogy az illető valóban megalázkodott. Lehet, hogy megalázott lett velünk szemben, viszont azokkal szemben nem, akikhez mérten ő érzi magát felsőbbrendűnek.

Az ember megalázkodását célzó isteni módszer egészen más. Azonnali eredmény érdekében természetesen Isten is bizonyíthatná felsőbbrendűségét. Ám az ember így csupán az Úr előtt alázkodik meg, embertársai előtt azonban nem. A megaláztatási módszer abban áll, hogy tudatosan az emberben: mindent szeretet folytán kapott az Úrtól.

Ennek a leckének a megtanulása érdekében Izrael népének nem is állhatott rendelkezésére jobb iskola a pusztánál, ahol az ember túlélése csak Istentől függve biztosított. És a pusztai „út” nem aszfaltozott utat – Egyiptom-Kánaán autópályát – jelentett. Isten így is eljárhatott volna. Az Úrnak azonban az volt a célja, hogy a szívük felé vezető utat egyengesse, és elsősorban a bennük levő rögöket távolítsa el. A rögök felismeréséhez azonban szükség volt a tényleges pusztai út nehézségeire, göröngyeire, nélkülözéseire. Izrael

fiainak nehézségei lényegében belső lelkiállapotuk vizsgáját képezték, napfényre hozták szívük indulatait. Ezért tartottak ezek a tesztek némelykor a tűrés határáig: három nap víz nélkül és másfél hónap az élelemmentartékok feltöltésétől. Az igazán megalázkodottak – a NULLA pontra jutott emberek – nem zúgolódnak és nem követelőznek.

De figyeljük meg, miként válaszol Isten a provokatív kérdésre (amit a Biblia Isten megkísértésének nevez). Nyilvánvaló, hogy Isten képes asztalt teríteni a pusztában. Csak hogy Ő nem korlátozódik csupán egyetlen megoldásra.

Megtehetette volna azt is, amit a sareptai özvegy esetében, akinek a lisztje és olaja nem fogyott el a három éven át tartó aszály alatt. Létezik egy halfajta, amely képes túlélni víz és élelem nélkül 3–5 évig. A minimálisra tudja csökkenteni a metabolizmusát. Isten azonban a „pusztai asztalterítés” módszeréhez folyamodott: mannat adott. Egy óriási asztalt terített Egyiptomtól egészen Kánaánig. Ez egy velük együtt haladó terített „asztal” volt, amely azt a célt is szolgálta, hogy hasznos elveket tanítson meg nekik. Ezért is létezett háromféle manna:

- a vasárnaptól csütörtökig minden reggel lehullott manna;
- a péntek reggeli manna;
- a Szentélyben edényben őrzött manna.

Mindez heti naptárként is szolgált, mely elősegítette a negyedik parancsolat elveinek alkalmazását:

- dolgozzanak hat napon át (minden reggel napfelkelte előtt fel kellett kelniük, hogy begyűjtsék a mannat);
- pihenjenek a hetedik napon, amikor nem hullott manna.

A Szentélyben tárolt manna nem fogyasztásra rendeltetett, és nem is romlott meg. Számukra, de az utódaik számára is a manna csodájának a bizonyítékát képezte. Szemléltetése és alkalmazása volt mindannak, amit később Dávid, a zsoltáros ekképpen fejezett ki: „El ne feledkezzél semmi jótéteményéről!”

Az Egyiptomból kivonultak számára a manna lényegében nyilvánvaló csodát jelentett, a pusztában születettek azonban megszokott eseményként élték meg. A Szentek Szentjében tárolt manna számukra jelentett folyamatos bizonyágtevést, hogy tudatában legyenek: ez nem valami természetes dolog, hanem csoda.

A pusztai iskolának, az út kiválasztásának és a vizsgáknak a pozitív hatásai nyilvánvalóak. Elég csupán azt megfigyelnünk, milyen volt Izrael népe, mielőtt elkezdte a pusztai iskolát, és milyen lett a végén: a Jordán átkelésakor.

A kivonulás tapasztalata révén Isten lényegében a tanítások bőséges asztalát terítette meg, de nem csupán Izrael, hanem az utókor számára is. Mai napig táplálkozunk a pusztában „megterített asztalról”. ■

Az alábbiakban megpróbálunk tömören valamivel több mint 91 életét összefoglalni.

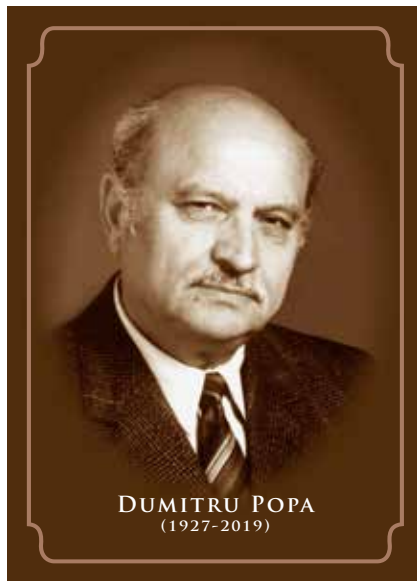
1927. november 11-én, egy gyönyörű őszi napon, amikor a langyos szellő ökönyát és sárga faleveleket lengetett a levegőben, Isten megáldotta a Konstanca megyei Peștera helységben élő Scarlet és Stana Popa családját, és megszületett a legkisebb fiú, Dumitru.

Az édesapa, Scarlet Popa lelkipásztor – akinek felmenői először Erdélybe érkező, majd Dobrudzsába kényszerlakhelyre költöztetett görög telepesek voltak – az első világháborúban katonaként eljutott egészen az olasz Alpokig. A lövészárkokban talált egy olasz nyelvű Újtestamentumot. Ez volt a kezdete Isten megismerésének, ugyanakkor egy áldott élet kezdete is, amit odaadó szolgálatban töltött a lélekmentés terén. Odaadása erőteljes befolyással bírt fia jellemének fejlődésére is. Édesanyja a Subțirică nevű jómódú dobрудzsai földműves család sarja volt. Mivel tanulni akart, megfosztották örökségétől. Tanulási vágyát átadta Ticunak szólított Dumitru fiának, akiben ez a vágy csak tovább fokozódott. A családnak hat gyermeke született – Victoria, Alpina, Ionel, Mihai, Maria és Dumitru – egyikük azonban nem élte túl a gyermekkort.

Dumitru már gyermekként különleges, tisztelettudó jellemmel rendelkezett. Szelíd és szeretetteljes természete volt. Engedelmes volt a szüleivel szemben, és olthatatlan kíváncsiságot táplált minden iránt, amit Isten teremtésének tanácskönyvében, a természetben talált. Különleges szépérzéke volt.

Hétéves korában súlyos tüdőgyulladást kapott. Heteken át tartó kinszenvedés következett, ami nem sok jóval kecsegtetett a jövőre nézve. Az orvos egy nyári napon közölte a családdal, hogy közeledik a válságos pillanat. A gyermek törekeny teste utolsó küzdelmét vívta. Egy verejtéssel és lázzal töltött nap után a család este összegyűlt az asztal mellé, és odavitték Ticut is az édesapja kabátjába göngyöltve, mert azt gondolták, ez az utolsó együtt töltött estéjük... A vacsora vége felé Ticu hirtelen felállt, levetette a kabátot és felkiáltott: „De hát nekem nem adtok enni?”

Elemi iskolába a szülőfalujában járt, az általánost a Brassó melletti Méhkertben, a líceumot pedig Târgoviște-n végezte. Ezt követte szakmai útkeresésének periódusa. Az 1943–1946-os időszakban az édesapja kérésére szabázatot tanult, 1946 és 1949 között pedig a Méhkerteri Adventista Szeminárium diákja volt, majd a Munténiai Egyházterülethez került segédlelkészként. 1951-ben félbeszakította szolgálatát, és beiratkozott a bukaresti egyetemre germán

nyelveket és jogot tanulni. A kommunisták hatalomra jutásával vallási meggyőződése miatt elbocsátották az egyetemről, végül 1975-ben esti tagozaton fejezte be tanulmányait. Ebben az időszakban besorozták katonának, ahol szintén nehézségei adódtak a szombat megtartása, valamint amiatt, hogy nem volt hajlandó fegyvert fogni.

Leszerelése után 1954-ben újból az Unió alkalmazottja lett, és a romániai Adventista Egyház keretében teljes mértékben az igehirdetésnek és adminisztrálásnak szentelte életét. Ez idő alatt 1956-ban elvégezte a Közgazdasági Technikumot is.

A romániai egyházban végzett tevékenységének legfontosabb állomásai:

- 1949 – segédlelkész, Munténiai Egyházterület
- 1955 – szerkesztőségi titkár, Unió
- 1960 – szerkesztőségi tanácsadó, Unió
- 1962 – a Kiadványok Osztály tanácsadója – Unió
- 1967 – az Unió titkára
- 1975–1990 – az Unió elnöke
- 1990–1992 – a „Curierul Adventist” főszerkesztője
- 1994–2017 – a „Solia Adevărului Prezent” szerkesztője
- 1993. január 1. – nyugdíjba vonul.

1959. január 18-án kötött házasságot Florea Gabriela testvérnővel, mely esemény mindkettejük számára szeretetük kiteljesedését jelentette. Ahogy mondani szokták: „mennyben kötött házasság” volt az övék. Idén ünnepelték hatvanéves házassági évfordulójukat. Két gyermekük született, Gerald Scarlet és Denisa Gabriela, valamint öt unokájuk: Bogdan, Alexandru, Jasmine, Maria és Monica.

Ideális férj és apa volt. Pusztá jelenléte nyugalmat, szeretetet és Istenre hagyatkozást árasztott maga körül. Talán egyetlen „hibát” említhetnénk, éspedig: az egyre növekedő egyházban vállalt felelőségek miatt csak kevés időt tölthetett a családjával. Különben odaadó, szeretetteljes, tisztességes, őszinte, rendszerető, szervezett ember volt, szigorú munkafegyelmet gyakorolt. Ezenkívül remek úszó is volt.

Lelkészi hivatása mellett megemlíjtük szenvedélyeit is: irodalmi tehetségét, amit a „Curierul Adventist” folyóirat szerkesztőjeként is kamatoztatott, majd később a „Solia Adevărului Prezent” munkatársaként számos cikket és verset írt, végül nem utolsó sorban 21 könyv, azaz több mint 5000 oldal fordítója volt. Több száz verset és 11 könyvet írt – ezek némelyike még nem került kiadásra. Szép tenor hangjával szívesen énekelt a gyülekezeti kórusokban, de az

egyetem kórusában is, amit abban az időben Marin Constantin karnagy vezényelt.

A távozása után keletkezett úrt a családban semmi és senki sem pótolhatja, de szelíd mosolyát és kedves emlékét örökre a lelkünkben őrizzük.

(Lejegyezte a Popa család)

„A 91 év összefoglalója után szeretnék egy szöveget idézni a Szentírásból, mely szerintem tökéletesen tükrözi Dumitru Popa testvérünk életét: »Nagy a zsidók között, és kedves az ő atyafiai sokasága előtt, aki javát keresé népének, és békességet szerze minden ivadékának« (Eszter 10:3). Az egyház nagy embere volt, akit szerettek az atyfiak. A nép javát kereste, és békességre törekedett mindenkivel. Ilyen volt Dumitru Popa testvér.»

(Georgel Pârlitu, a Munténiai Egyházterület elnöke)

„Dumitru Popa testvér, az Úr szolgálja úgy halt meg, ahogy élt – méltósággal. Imádatra hívó hangja már elhallgat, visszhangja azonban továbbra is hallható lesz az írásai révén. A Romániai Adventista Egyház legnehezebb időszakában, amikor az egyház létezése forgott kockán, elnököként könnyes szemmel borult térdre és kiáltott az Úrhoz, és bátorította a hívőket, hogy ugyanezt tegyék... És a szabadság nem maradt el.

Szenvedélyes író volt. Sokat alkotott, kezdve a Próféta-ság Lelkének fordításaitól (Jézus élete, A nagy küzdelem, Bizonyoságtételek) a Dániel és a Jelenések könyvének magyarázatáig, emellett a háromkötetes „Az Advent Egyház története” című könyve, valamint a Zsidókhoz írt levél magyarázata fontos támpontja advent irodalmunknak. Ezenkívül éveken át szolgálta szerkesztőként a „Curierul Adventist” és a „Solia Adevărului Prezent” című folyóiratokat. Számomra meg nem érdemelt ajándék, ugyanakkor hatalmas lehetőség is volt megismerni őt és korlátlan, követelőzésektől mentes odaadását. Mindig az evangélium tiszta igazságának hirdetését tartotta fontosnak a hívők és hitelének körében egyaránt.

Megható pillanat volt, amikor úgy döntött, hogy visszavonul a szerkesztői munkától. Engedjék meg, hogy idézem szavait: »A hozzám intézett kérdésekre válaszolva megjegyzem, hogy senki sem kérte, hogy többé ne foglalkozzam a Solia Adevărului Prezent c. folyóirat kiadásával. Én döntöttem úgy, hogy kilencven évesen, egészségi állapotomra való tekintettel jobb, ha nálam fiatalabbak dolgoznak a folyóirat előkészítésén és kiadásán.« Úgy gondolom, gesztusa példaértékű mindannyiunk számára.

(Ioan Mohora, Popa Tatu gyülekezet, Bukarest)

„Dumitru Popa testvérhez több mint félévszázados őszinte barátság fűzött. A 90 évnél is hosszabb életútja után

fájdalommal kell elbúcsúznunk egy újabb „tábornoktól”, aki nagy csatákat vívott az emberiség és Immánuel Hercegének ellenségével, aki lelkében őrizte a feltámadás és viszontlátás reményességét.”

(Eugeniu Dumitrescu, nyugdíjas lelkipásztor)

„Minden embernek, mozgalomnak, népnek van eredete, amit vállalnia kell. A vállalt történelem harmonikus fejlődést eredményez, és a bölcs ember a történelmi tényekből tanulva biztonságos képességeket alakíthat ki. Dumitru Popa az Adventista Egyház egy olyan történelmi időszakának a része, amelyben az egyházat nehéz megpróbáltatások érték. Habár ritkán beszéltem vele, számomra fontosak a hozzá közel álló emberek vallomásai. Olyan ember volt, aki szerette Istent és az egyházat. Kapott ajándékait az egyház szolgálatába állította. Szenvedélyesen és odaadással írt, fordított és szerkesztett. Emlékezetünkben a menny nehéz időben rendelt szolgáljaként marad fenn.”

(Dragoș Mușat, igazgató, Hivatalos Kapcsolatok és Vallásszabadság Osztály, Romániai Unió)

„A legfontosabb minőség, amivel Urunk, Jézus Krisztus szolgálja rendelkezhet – legyen akár közkatoná, akár parancsnok Krisztus seregében – Jézus Barátjának lenni: „Barátainknak mondtalak; mert mindazt, amit az én Atyámtól hallottam, tudtul adtam néktek” (Jn 15:15). Mivel tudjuk és hisszük Jézus szavait – „Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbennem, ha meghal is él” (Jn 11:25) –, bizonyosságunk van arra vonatkozóan, hogy fel fogunk támadni a sírjainkból. Ő, mily értékesek a hívő hamvai!”

(Ștefan Tomoioga, elnök, Romániai Unió)

A temetési szertartásra 2019. március 23-án került sor a bukaresti „Martin Luther” evangélikus sírkertben. Részt vett a gyászoló család, az Unió vezetősége, a Romániai Adventista Egyház különböző intézményeinek képviselői, valamint nagyon sok adventista hívő.

Dumitru Popa lelkipásztor, szerkesztő, tanár és adventista előjáró egyik jellegzetes kifejezése volt a következő: *Urunk és Megváltónk, Jézus Krisztusunk*. Számára ez több volt kedvenc kijelentésnél, mivel a hitvallomását képezte: függetlenül e világ ideiglenes „uraitól”, az igazi Úr Isten Fia volt és lesz mindörökké. Ez a látásmód kísérte végig a szolgálatát, különösképpen a diktatúra idején. Mindig a „Megváltó” mércéjéhez mérte áldozatkészségét, és a Golgota volt az eszményképe. Életünket és sorsunkat *Urunkhoz és Megváltónkhoz, Jézus Krisztusunkhoz* kötni lényegében *boldog reményességünket* jelenti. Áldott legyen az Úr ezért a dicsőséges evangéliumért! ■

(A szerkesztőség)

LELKI NÖVEKEDÉS VAGY STAGNÁLÁS?

Valaki úgy fogalmazott, hogy a kereszténység olyan, mint a kerékpározás – ha megállsz, leesel. Napjainkban egyre több szó esik a gazdaság fejlődéséről vagy hanyatlásáról, az erőszak terjedéséről vagy csökkenéséről... De vajon hányan beszélnek a lelki növekedésről?

A *lelki növekedés* nem csupán néhány különleges keresztény előjoga – ezt mindannyiunknak meg kell tapasztalnunk. És mivel még sokan vagyunk a lelki növekedés „óvodájában”, az Úr még felkínálja a kegyelmi időt. Nem tudjuk, meddig tart ez az idő, de biztosan elégséges lesz mindazok számára, akik szeretnék teljes mértékben átadni magukat Jézusnak. Jobban kell bízunk Istenben. Fogadjuk el ezt az ajándékként felkínált kegyelmi időt, és tanuljunk meg hitben élni. „Mindenkor hálaadással tartozunk az Istennek, atyámfiai, ti érettetek, amiképpen méltó is, mivelhogy *felettébb megnövekedék a ti hitetek*, és mindnyájatokban bővelkedik az egymáshoz való szeretet” (2Thes 1:3).

Lelki növekedés

Mit jelent számunkra a lelki növekedésre való felhívás? *Elsősorban* el kell mondanunk, hogy a *lelki növekedés* választás kérdése. Nem csupán a megváltás miatt örülhetünk Krisztusban, hanem a Szentlélek megújító munkájának eredményeképpen is. Kereszttségünk óta folyamatosan növekedünk, hogy új életben járhassunk. A megújulás lelki növekedést jelent.

Másodsorban, Isten parancsolta meg a *lelki növekedést*. Ez a felszólítás hangzott el közvetlenül a nagy miszióparancsban, és közvetlenül Pál és Péter leveleiben. Második levelét Péter egy paranccsal fejezi be: „Hanem növekedjétek a **kegyelemben** és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak **ismeretében**” (2Pt 3:18). És ugyanezt a levelét annak leírásával kezdi, ahogyan növekednünk kell – 2Pt 1:5-8.

Harmadsorban, a *lelki növekedés* erőfeszítést igényel – fizikai növekedés sincs erő kifejtés nélkül. Ha akarjuk,

ha nem, növekedünk testileg, viszont lelki és intellektuális szempontból nem így történnek a dolgok. Az a tény, hogy öregsünk, még nem jelenti, hogy fejlődünk lelkiileg. Jézus azt kéri, hogy dolgozzunk – Jn 6:27; Péter azt mondja, hogy ez a munka kitartást és lelkesedést követel a lelki növekedés érdekében. Ahogyan a testi egészségünk is megköveteli a rendszeres mozgást, úgy követeli meg a lelki növekedés is – 1Tim 4:7-8. A lelki növekedés nem könnyű, de megvalósítható.

Negyedsorban, a lelki növekedést Isten biztosítja és tartja fenn. Erőfeszítéseinkben nem vagyunk magunkra hagyatva – Fil 2:12-13. Isten munkálja bennünk az akaratot és a véghezvitelt. Ő váltott meg irgalma folytán, valamint az Szentlélek általi újjászületés és megújítás révén (Tit 3:5). Szeretné véghezvinni bennünk az elkezdett munkát (Fil 1:6). Erőfeszítéseinkben megerősít (Ef 3:16). Képzeletünket meghaladó erővel ruház fel (Ef 3:20). Fegyverzetét kínálja fel, hogy ellenállhassunk az ördög ámtításainak (Ef 6:1-11). Más szóval nem hozhatunk fel kifogást a lelki növekedés hiányára – mivel Krisztus erősít meg: „Mindenne van erőm a Krisztusban” (Fil 4:13).

A lelki növekedés célja KRISZTUSHOZ HASONLÓVÁ válni. A tanítvány legyen olyan, mint a mestere – Lk 6:40; Pál mondja: Isten azt szeretné, hogy Fiához hasonlóvá váljunk – Róm 8:29; és átváltozzunk Jézus képmására – 2Kor 3:18. Ehhez Krisztus ismeretére van szükségünk – 2Pt 3:18. Itt nem akadémiai ismeretről, hanem a jellem fejlődése révén szerzett személyes ismeretről van szó – 2Pt 1:5-8.

A lelki növekedés áldás, amely ebben az életben kezdődik el, és az eljövendőben folytatódik. Békességet jelent Istennel, a reménység örömét – Róm 5:1-2; növekedést Jézus ismeretében, önfegyelmében és kitartásban – 2Pt 1:10. A lelki növekedés bővelkedő életet eredményez – Jn 10:10.

Kétféle növekedés létezik: *helytelen növekedés* – ami a szív megkeményedéséhez (Mt 13:15) és a szeretet elhidegüléséhez (Mt 24:12), valamint mások és önmagunk becsapásához vezet (2Tim 3:13); és *helyes növekedés*, ami elvezet a kegyelemben, szeretetben, örömben, békeségben és jó gyümölcsökben való növekedéshez. Előbbi a hanyagság következménye, utóbbi pedig a Jézussal meghozott jó döntéseké.

Felfelé kapaszkodás vagy lelki stagnálás?

Növekedünk, vagy egy helyben állunk? Ez a kérdés kellene, hogy foglalkoztasson mindannyiunkat. Életünk legtöbb területén jelen van az úgynevezett „fennsík-effektus”. Például, fogyókúra során eljutsz arra a pontra, amikor már nem vagy képes többé fogyni. Fennsík-effektus figyelhető meg sportolóknál, kutatóknál, zenészeknél, cégeknél is – ez az a szint, amelyről már nem képesek fejlődni. Vajon mi is eljutottunk erre a lelki szintre? Ha a válaszunk „igen”, akkor mi a teendő? Csak akkor tu-

datosul, hogy helyben állsz, ha már nem fejlődsz. Ez az a pillanat, amikor az elmét és az érzelmeket elsorvasztja az egyhangúság és a rutin. Viszont különbség van a kiengesztályozott élet és a fennsíkban való vesztéglés között.

A fennsík-effektust kiváltó tényezők

Mikor beszélhetünk lelki stagnálásról? Amikor úgy érezzük, hogy imáink veszítenek hatékonyságukból, és a hit iránti szenvedélyünk csökken. Amikor az Ige tanulmányozása és a lelki táplálkozás már nem vonzó és nem jelent életörömet. Amikor a hit terén egy helyben toporgunk.

Péter apostol mondja: „Ugyanerre pedig teljes igyekezetet is fordítván, a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, a tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig túrést, a túrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet. Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem tesznek titeket hivalkodókká, sem gyümölcstelenekké *a mi Urunk Jézus Krisztus megismerésére nézve*” (2Pt 1:5-8). Miért annyira fontos és értékes a növekedés? Péter öt okot említ:

1. Életünkben megsokszorozódik a kegyelem és a békeség.
2. Mindazt, ami az étellel és a kegyességgel kapcsolatos, az Isten és az Úr Jézus Krisztus ismerete által kaptuk.
3. Ezáltal elkerüljük a lelki rövidlátást és a feledékenységet.
4. Sosem fogunk letérni a hit útjáról.
5. „Mert ekképpen gazdagon adatik majd néktek a mi Urunknak és Megtartónknak, a Jézus Krisztusnak örök országába való bemenetel.”

Növekedünk vagy öregsünk?

Ha növekedünk Krisztus ismeretében, növekszik a hitünk is, ugyanakkor az önfegyelmünk és embertársaink iránti szeretetünk is. Naponta egyre mélyebbre hatolunk Isten irántunk tanúsított szeretetének megértésében. Minél jobban megismerjük Jézust, annál jobban fogjuk szeretni Őt. Iránta érzett egyre nagyobb szeretetünk egyre növekvő szeretetet áraszt embertársaink felé, és az emberi kapcsolataink minősége is javulni fog.

Kapcsolatunk a körülöttünk élőkkel arról árulkodik, hogy mennyire ismerjük Jézust, de a hitünkéről és

**LÉLKI
FEJLŐDÉS
GABRIEL
DINCA**

MIKOR BESZÉLHETÜNK LELKI STAGNÁLÁSRÓL? AMIKOR ÚGY ÉREZZÜK, HOGY IMÁINK VESZÍTENEK HATÉKONYSÁGUKBÓL, ÉS A HIT IRÁNTI SZENVEDÉLYÜNK CSÖKKEN. AMIKOR AZ IGE TANULMÁNYOZÁSA ÉS A LELKI TÁPLÁLKOZÁS MÁR NEM VONZÓ ÉS NEM JELENT ÉLETÖRÖMÖT. AMIKOR A HIT TERÉN EGY HELYBEN TOPORGUNK.

„MEG LÉVÉN
GYŐZŐDVE
ARRÓL, HOGY
AKI ELKEZDTE
BENNETEK
A JÓ DOLGOT,
ELVÉGEZI A
KRISZTUS JÉZUS-
NAK NAPJÁIG”
(FILIPPI 1:6).

a jellemünkről is tanúskodik. Ahogyan viselkedünk és kommunikálunk a munkatársainkkal és családtagjainkkal, amilyen mértékben hajlandók vagyunk szolgálni, megbocsátani és tűrni is, ha kell, elárulja, hogy milyen mértékben fejlődünk. A növekedés a hitben, ismeretben és szeretetben sosem enged közömbösnek maradni az ember-társak iránt, hanem segít részt venni a gyülekezet missziómunkájában és életében.

Mindezek mellett a Szentírás azt mondja, hogy lelki fejlődésünk nem véletlenszerűen vagy magától valósul meg, hanem komolyságot, lelkesedést, kitartást és erőfeszítést igényel. Ez nem cselekedetek általi üdvösséget jelent – mivel Isten adja mind az akaratot mind pedig a véghezvitelt –, hanem kifejezi óhajunkat, hogy birtokolni szeretnénk az ajándékokat, amelyek fel lettek kínálva Jézus Krisztus áldozata révén. Ha figyelmen kívül hagyunk, velünk is megtörténhet az, ami azzal a tanárnővel, aki mindenáron igazgató szeretett volna lenni. A történet szerint már 25 éve a tanügyben dolgozott, és igazgatói tisztségre vágyott, ezért részt vett egy versenyzésén. Meglepetésére a vizsgát egy csupán 7 év régiséggel rendelkező kolléganője nyerte meg. Ingerülten vont a kérdőre a tanfelügyelőt, hogy miért választotta a másik jelentkezőt, holott neki 25 év régisége van. A következő választ kapta: „Tanárnő, ön téved. A kolléganője 7 év tapasztalattal rendelkezik, miközben ön csupán 1 év tapasztalattal, amit 24 éven át ismételtetett.”

Közülünk sokan már évek óta keresztények vagyunk, de vajon növekedtünk vagy csak megőregedtünk az Úrban? Vajon mi is többször ismételtük meg hitéletünk első évét? A lelki növekedés nem olyasvalami, ami az évek múlásával magától bekövetkezik. Isten még mindig ad kegyelmi időt számunkra. Ez a kegyelmi év egy meghívás: engedjük meg Krisztusnak, hogy tervszerűen munkálja lelki fejlődésünket. Határozzuk el, hogy minden reggel több időt töltünk Jézussal, a Biblia tanulmányozásával és imával. Gyertek, ültessük át a gyakorlatba Pál apostol tanácsát, és „mindenestől fogva növekedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban” (Ef 4:15).

Növekedés Isten ismeretében

Növekedve Jézus Krisztus ismeretében mélyebben meg fogjuk érteni az örök igazságokat. A mennyei igazságok szépsége csodálattal fog eltölteni, és a jelenkori események új megértése segít győzelmet aratnunk a legnehezebb próbákban is. Pál apostol számára Krisztus ismerete semmihez sem fogható. Még a legnagyobb nyereségeket

is kárnak ítélte „Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt”. Az Isten ismeretében való növekedés képzeletet felülmúló gazdagságokat kínál.

Módszerek, amelyek által Isten segít növekednünk a kegyelemben

- Felhasználja az Igét – 1Pt 2:2; Zsolt 19:8-12; 1:1-3.
- Felhasználja a nyilvános imádatot és szolgálatot – Zsid 4:16; Fil 4:6-7; Róm 12:12; Zsolt 55:18.
- Felhasználja a személyes imaéletet.
- Felhasználja a keresztények közösségét.
- Felhasználja életünk gondjait és tapasztalatait.
- A nehézségek által is növekedünk – Jak 1:2-4. Isten Igéjében táplálékot találunk, és a nehézségek által tisztulunk meg.

A Biblia egyik legbátorítóbb szövege Fil 1:6 versében található: „Meg lévén győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó dolgot, elvégezi a Krisztus Jézusnak napjáig.” Pál apostol és Jakab apostol is említést tesz a szenvedések közepette megtapasztalt örömről (Róm 5:3-4; Jak 1:2-4). Jézusról pedig azt olvassuk, hogy „az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett” (Zsid 12:2). Jézus a szenvedésen túl látta az elébe helyezett örömet.

Isten nem ejt hibát – kezelési módszere sikerrel jár

Isten tudja, milyen téren kell növekednünk. Helyesen méri fel a szükségleteket, és a legegyszerűbb kezelést alkalmazza. Az utunkat álló minden kisebb vagy nagyobb nehézség arra hivatott, hogy valamilyen módon növekedésre serkentsen. Hiszen Ő „nem szíve szerint veri és szomorítja meg az embernek fiát” (Sir 3:33). Isten nem örül a szenvedéseinknek. „A Krisztus kegyelmében való növekedésnek egyedüli útja az, hogy önzetlenül végezzük Krisztus ránk bízott munkáját, minden tőlünk telhetően elkövetve, hogy megsegítsük azokat, akik támogatásunkra szorulnak... Ha Krisztus tanítványához méltóan munkába kívánsz menni, hogy neki lelkeket nyerj, csakhamar belátod, hogy az isteni dolgokban mélyebb tapasztalatokra és nagyobb ismeretre van szükséged, és éhezni és szomjúhozni fogod az igazságot. Imában Istennel fogsz küzdeni, és hited megerősödik; lelked felüldül a megváltás és üdvösség forrásánál. A megpróbáltatások és küzdelmek Isten Igéjéhez és az imához űznek. Krisztus kegyelmében és ismeretében fogsz növekedni, és gazdag tapasztalatokra teszel szert” (Ellen G. White, *Jézushoz vezető út*, 80. o.). ■

Gabriel Dincă, lelkipásztor, Munténiai Egyházközség

ÚJ KEZDET – TÚZÖN ÉS VÍZEN ÁT

A Călărași megyei Curcani-ban levő házam udvarán tartózkodva elmémbe számos feladat és terv kavargott. Hirtelen mindenről megfeledkeztem, amikor a kapu előtt elrobogott a tűzoltóautó, melynek fény- és hangjelzései arra engedtek következtetni, hogy a faluban tűz van. Abban a pillanatban eszembe jutottak azok az esetek, amikor én is részt vettem a tűzoltásban. Most azonban felnéztem az égre, s mivel a látóhatáron nem láttam füstöt, folytattam a munkámat. Pár nap múlva a szomszédom elmesélte, hogy éppen a polgármesteri hivatalból jön, ahol megdöbbenő jelenetnek volt a szemtanúja. A család, amelynek leégett a háza, elpanaszolta, hogy a hatóságok gyermekotthonba akarják helyezni a gyermekeit. Mindent félretéve elindultam a polgármesteri hivatal felé. Nemsokára a helyi tanácsülés kellős közepén találtam magam. A polgármester úr mindenképpen tenni szeretett volna valamit az ügyben, viszont szűkös anyagi keret állt a rendelkezésére, így hozzám fordulva megkérdezte, hogy mivel tudnék segíteni...?!

Abban a pillanatban azt válaszoltam, hogy kész vagyok személyes munkámmal hozzájárulni az ügy megoldásához, s mivel az egyik családtag börtönben van, felajánlottam, hogy segítek a társadalmi beilleszkedésébe és a gyermekek taníttatásába. Kétkedő szavak hangzottak el, főleg a család nevelésével és életmódjával kapcsolatosan. „Nem mosakszanak, és annyira bűzlenek!” – nagyjából ez volt a többség véleménye.

Végül elhatároztuk, hogy megpróbálunk felépíteni nekik két szobát és egy fürdőszobát. A polgármesteri hivatal a telket és az építőanyagokat biztosítja, a munka megszervezése és magának a munkának az elvégzése pedig rám hárul. Megbeszéltük, hogy együtt látogatjuk meg a szóban forgó családot. Őva intettek, hogy ne vállaljam ezt a kockázatot, mivel kétes hírű emberekről van szó.

Imádkoztam és elindultam. Szavakban ki sem fejezhető, amit ott találtam. Talán egy fénykép jobban visszaadja az állapotokat...

Tizenegy személy egyetlen szobában! Igen, tizenegy! A család legveszélyesebb tagja pedig a börtönben. Az otthoniak még azt sem tudják, mennyit kell még letöltenie. Itthon pedig van egy gyermeke, akit még be sem jelentettek. A ház a kémény miatt gyuladt ki, s mivel vályogból épült, a tűz-

oltók beavatkozása nyomán alaposan átázott. Nem volt gáztűzhelyük, így nem készíthettek ételt sem.

A fényképen látható szoba 11 felnőttnek és gyermeknek ad otthont.

Imádkoztam és cselekedtem. Felvettem a kapcsolatot a környékbeli és a bukaresti gyülekezetek néhány tagjával. A beszélgetések eredményeképpen a fővárosi Mihai Ionescu Iskola egy használt gáztűzhelyet adományozott. A Radovanu adventista gyülekezet néhány tagja a gázipalackot és a hozzá szükséges felszerelést adományozta, a Mănăstirea adventista gyülekezet pedig élelmiszereket adományozott.

A család rendkívüli módon reagált. Nem győztek hálálkodni, és mindenütt elmesélték, ami velük történt, és ennek köszönhetően több mint 50 személy szerzett tudomást az esetről és kért újabb tájékoztatást a családról, valamint az adventista egyház által felkínált támogatásokról. A polgármesteri hivatal karbantartó szerelője, aki kezdetben rossz néven vette, hogy támogatni akarjuk ezeket az embereket, egy beszélgetés nyomán, melyben elmeséltem néhány pozitív tapasztalatomat, a következőképpen döntött: „Tudja meg, hogy amikor majd elkezdi a munkálatokat, én is segítek a szerelésben!”

Az egyik szobában öt gyermek jött el Curcani adventista gyülekezetébe. Az egyik kislány elmondta, hogy azóta ismer minket, amióta gáztűzhelyet adományoztunk a szomszédjában élő családnak. A másik gyermek épp a károsult családhoz tartozott, a harmadik pedig az unokatestvére volt. Tíz hónapon át imádkoztunk, és a többszörös hivatali látogatások nyomán a polgármesternek sikerült megoldania a család lakhatási gondját. Így még az építés munkálataitól is mentesültünk. A volt óvoda épületébe költöztette őket. Az épületben jelenleg egy családi imacsoport is működik. Továbbra is látogatjuk a család elítélt tagját a Poarta Albă-i börtönben, és biztosítjuk a család és a gyermek szállítását a börtönig és vissza. Imádkoztatok érettünk, és szívesen fogadunk minden támogatást! ■

**TESTVÉREIMET
KERESEM
GEORGE
AROIU**

George Aroiu, evangélista,
Curcani, Călărași megye

EGY ÉLETMÓD RABJAI

Legenda szól arról, hogy élt a XIV. századi Hollandiában egy testvérpár, két herceg. Meg kellett küzdeniük a trónért, és a vesztest „bezárták” egy köré épített szobába, a testvére pedig minden nap finom falatokat küldött be neki. A rab annyira elhízott, hogy ki sem tudott jönni a különben nyitott ajtón. Ha szabadulni akart, csupán meg kellett tartóztatnia magát a testvére által beküldött finom falatoktól. A nyitott ajtó mögé „zárt” fiúnak naponta választania kellett a szabadság és az étvágy kielégítése között. Rabsága időtartama fogyókúrája időtartamával lett volna egyenlő. Szerintetek mit választott? Pár év „raboskodás” után belehalt az elhízás okozta szövődményekbe.

Ugye, mennyire hasonlít ez a történet a civilizált országokban élő mai nemzedék történetéhez, mely minden eddiginél jobban ismeri a kockázati tényezőket, mégis inkább azt választja, hogy életmódjának rabja marad, ami előbb-utóbb visszafordíthatatlan krónikus betegségek kialakulásához vezet?

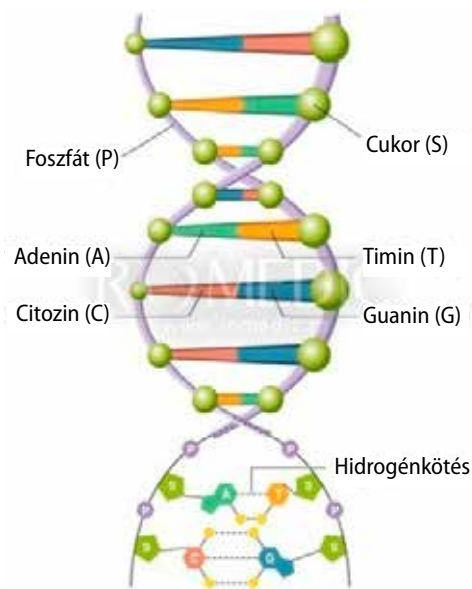
„A homlokodra van írva a számodra kiszabott sors?”

Az életmód fontosságának megértése érdekében kezdjük azzal, ami számodra „ki lett szabva”. Életünk kódja a sejtmagban található DNS-be van írva. Génjeink teljes adatállomány-ábécéje csupán négy betűből áll: A, C, G és T. Ezek a betűk 4 nukleobázisnak felelnek meg: adenin, citozin, guanin és timin, amelyek villámzárhoz vagy létrához hasonló páros szerkezetet alkotnak.

A villámzárhoz hasonlóan két sor „fog” alkotja a DNS kettős láncát. Azonban a villámzárral vagy a létra párhuzamos fokaival ellentétben a két láncolat nem egyenes, hanem spirál formájú. És szintén a villámzárhoz hasonlóan a két lánc a bázispárok szintjén kapcsolódik egymáshoz: egyik lánc bázisa hidrogénkötéssel kapcsolódik a másik lánc bázisához.

A DNS tehát az A, C, G és T egymást követő dupla spirálja. A sejtmagon belül azonban a lánc tömör kötéssel rendelkezik, és minden láncszem egy kromoszómát alkot. A láncszemen belül pedig a nitrogéntartalmú bázisok közötti kötést az öt szénatomból álló pentózcukor sorozata biztosítja. Ezek a foszfátcsoportot alkotó, egymáshoz kapcsolódó cukrok képezik az ábránkon bemutatott villámzár vázonszélének a szemléltetését. A létrához hasonlóan, a létra vázát alkotó két hosszanti lécz lényegében a függőlegesen egymáshoz kapcsolódó pentózcukrok sorozatát jelenti. A létra fokai pedig a két párhuzamos kötés 2 nitrátbázisát jelentik, amelyek hidrogénionokkal kapcsolódnak egymáshoz. Minden esetben a következő a kapcsolódási alakzat: az egyik lánc A bázisa kapcsolódik a másik lánc T bázisához, vagy a C bázis kapcsolódik a párhuzamos G bázishoz. Tehát, ha ismerjük a láncon belüli bázissorozatot, következtethetünk a másik lánc sorozatpárjára, mivel az A nem kapcsolódhat a C vagy a G bázishoz, csak a T-hez, mint ahogyan a C sem kapcsolódhat az A-hoz vagy a T-hez, csupán a G-hez.

Minden sejtmagban található DNS. Csupán a vörös vérsejtekben, valamint a bőr hámsejtjeiben, a körömben és hajszálakban nincs, mivel ahhoz, hogy betöltsék a rendeltetésüket, ezeknek a sejteknek nagyobb térfogatra van

szükségük (a vörös véresejteknek azért, hogy több hemoglobint szállíthassanak, a hámsejteknek pedig azért, hogy több keratint tárolhassanak, s ezáltal keményebbé váljanak), s amikor elérnek egy bizonyos életkort, ezek a sejtek elpusztítják a sejtmagot.

Az 1,5–10 mikron hosszúságú kromoszóma alakzatba csomagolt DNS-be van beírva az összes szükséges adat, ami meghatározza, hogy milyen lesz a testmagasságom, a szemem, a hajam és a bőröm színe, hogyan fog működni a cukor-, zsír- és fehérje anyagcserém, sőt még az is, hogy mennyit fogok élni (amennyiben önszántamból nem rövidítem meg az életemet az életmódommal kapcsolatos döntéseimmel).

A gén a DNS azon nitrátbázis (A, C, G, T) alapú szekvenciája, amely meghatározza egy bizonyos fehérje szintézisét. Egy ember DNS-lánca hozzávetőleg 22.000 gént tartalmaz.

Minden egyes kromoszóma rendelkezik egy DNS molekulával. Ha egymáshoz illesztenénk az összes kromoszómában található DNS-t, közel 2 méter hosszú láncot kapnánk. Minden sejttaggal rendelkező sejt 46 kromoszómát tartalmaz, melyek 23 párba rendeződnek, amiből egyik pár az egyén nemiségét határozza meg. Minden párban van egy-egy, az édesanyától és az édesapától örökölt kromoszóma. A számozást a kromoszómák mérete határozza meg, vagyis emelkedő sorrendben a kisebbtől a nagyobbáig. A nemi sejtek (petesejt és hím ivarsejt) csupán 23 kromoszómával rendelkeznek, azért, hogy a megtermékenyítéskor visszaálljon az emberi faj sajátosságait magában hordozó 46-os kromoszómaszám.

Most már készen állunk ahhoz, hogy felmérhessük az egyes kromoszómákba (DNS-csomagba) kódolt adatokat.

Az alábbi ábrán az egészséges ember 46 sajátos kromoszómájából csupán egynek az adatai találhatóak meg. A 4 nitrátbázist kisbetűvel jegyeztük. Az örökítőanyagokban tárolt információkat az A, C, G és T sorozata alkotja.

A 21-es kromoszómában 243 gén található, ami kitevítve 1,6 cm hosszúságú DNS-t képez, viszont a 4 „betű” sorozata 1470 oldalnyi apró betűs írást tesz ki – szóközök nélkül! A 21-es kromoszóma teljes információanyagát tartalmazó kötetet a svájci Bioinformatikai Intézetben őrzik.

Valóban lenyűgöző képek! Annak az információnak vagyunk az eredményei, amely vegyi kódokat tartalmaz, és amelyet további információk magatartásai befolyásolnak!

S ha már említettem, hogy ez az információ befolyásolható a születés után is, akkor újra tegyük fel a kérdést: „A homlokodra van írva a számodra kiszabott sors?”

Epigenetika – több mint genetika

Epigenetika alatt azokat a változásokat értjük, amelyek révén az életmód „igazgatja” a genetikát (a gének kifejeződését).

Ha a genetika a zenei partitúra, akkor az epigenetika a karmester. Ha a genetika a színdarab, akkor az epigenetika a rendező. Ha a genetika a hardver, akkor az epigenetika a szoftver. Ha a genetika az izzó, akkor az epigenetika a kapcsoló.

A sejt differenciálódást az epigenetika biztosítja. Az összes sejt ugyanazzal a DNS-sel rendelkezik, viszont egyes sejtek izomsejteké válnak, mások pedig ideg- vagy immunsejteké stb. Mi határozza meg, hogy melyik sejt mivé válik?

Az epigenetika tanulmányozza azokat a környezeti tényezőket (beleértve az étrendet is), amelyek szabályozzák a génekben levő információk kifejeződését. Az epigenetika tehát hatással van az élet összes olyan területére, amelyek befolyásolhatják génjeink működését. Miközben a genetika képes magyarázatot adni például az Alzheimer-kór kialakulásának némely kockázati tényezőjére, az epigenetikának még fontosabb szerep jut kognitív egészségünk „sorának” meghatározásában.

A kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy génállományunk eltérő módon reagálhat a bizonyos géneket blokkoló vagy felszabadító környezeti tényezőkre. A helytelen táplálkozás, a mozgáshiány, a szennyezés, a vegyi anyagok és az értelmi vagy testi krónikus stressz befolyással van a génállományra mind az embrionális, mind pedig az idős korban. Kezdvé az anyaméhtől egészen akár kilencvenéves korig, az emberi szervezet az életmód nyújtotta környezeti tényezők hatása alá kerül, vagyis folyamatosan génállományunk epigenetikus változásainak vagyunk kitéve.

GENETIKA ÉS EPIGENETIKA COSTIN DINU

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD EPIGENETIKAI SZEMPONTBÓL MÓDOSÍTHATJA A DNS-BEN TÁROLT INFORMÁCIÓKAT ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY MEGELŐZHETŐEK, SŐT, GYÓGYÍTHATÓAK LEGYENEK A CIVILIZÁCIÓS BETEGSÉGEK.

Mire képes a helyes életmód?

Íme, azon krónikus betegségek listája, amelyek helyes életmóddal megelőzhetők:

Elhízás, zsírsanyagcsere-zavar, inzulinrezisztencia, 2. típusú cukorbetegség, iszkémiás szívbetegség, magas vérnyomás, agyvérzések, valamint az elhízáshoz köthető 13 típusú rákbetegség.

A szép emlékek megőrzésének reménye

Érdekes, hogy az az életmód, amely megelőzi az említett krónikus betegségeket, megelőzi az Alzheimer-kórt is, vagyis az emberi elmének a drámáját egy olyan életút végén, amely nem a beteljesült megelégedést hozza, hanem ellopja a térképeidet, a fényképeidet, sőt még az... útitársaidat is! És a legnagyobb tragédia lényegében az, hogy észre sem veszed, hogy meglopott!

Dr. Dale Bredesen neurológus évtizedeken át tanulmányozta ezt a betegséget, és egy különlegesen jó hírrel szolgál: az előrehaladott állapotban levő eseteken kívül az Alzheimer-kór gyógyítható. Ráadásul ugyanaz az életmód, amely megelőzi az Alzheimert, képes gyógyítani is ezt a betegséget. Ma már valós remény létezik mindazok számára, akik enyhébb kognitív betegségben, vagy akár az Alzheimer-kór korai stádiumában szenvednek.

Az adventista egészségügyi intézmények hálózatához csatlakozó, csodálatos tölgyfaerdő szélén található Urletai Életmódközpont minden ember számára egy áldott, új élet lehetőségét ajánlja fel. A Bukaresttől mindössze 90 kilométerre található munténiai központnak 75 szobája van, és 150 személy befogadására alkalmas. A 10 hektárnyi telek mellett az épület gyógyászati célokat szolgáló medencével, valamint sport- és konferenciateremmel rendelkezik. A tiszta levegő, a csend és az egészséges táplálék, amelyet az intézmény saját konyhájában készítenek el, eszményi keretet biztosít a testi és lelki felépüléshez.

Bővebb tájékoztatás a www.centruldesanataurleta.ro honlapon. A cikkhez csatolt képek a projekt jelenlegi stádiumáról tanúskodnak.

Kapcsolat: Alin Văduva, lelkipásztor, projekt-koordinátor – alinvaduva@adventist.ro

A különböző kiegészítőkkal feljavított étrendet, rendszeres testmozgást, minőségi pihenést, friss levegőt és egészséges társadalmi légkört kínáló Urletai Életmódközpont személyre szabott szakszerű támogatást nyújt minden életmódot változtatni óhajtó személynek. A DNS-információ epigenetikusan változtatható, aminek eredményeképpen nem csupán megelőzhetők a krónikus civilizációs betegségek, hanem akár gyógyíthatók is.

A titok csupán ez: időben jöjjetek, tegyetek meg mindent életmódotok megváltoztatása érdekében, és ügyeteket tárjátok a Nagy Orvos, Isten elé.

Az Urletai Életmódközpont felkínálja, hogy az útitársatok lesz. Azért vagyunk, hogy segítsünk. ■

Costin Dinu, igazgató, Egészségügyi Osztály, Munténiai Egyházközség

JÉZUS KRISZTUS TESTET ÖLTÉSE ÉS A BŰN

ELLEN G. WHITE KRISZTOLÓGIÁJÁBAN (1)

Miután megértettük a folyóirat korábbi számában lehozott cikk alapján a Szentírás tanítását Jézus és a bűn kapcsolatáról, most a Profétaság Lelke tanítását vizsgáljuk meg. Világosan kell értenünk Ellen G. White válaszát, amelyet arra a három aspektussal rendelkező kettős kérdésre ad, hogy milyen volt Krisztus élete az egyes számú és a többes számú bűn tekintetében, amely (1) létállapotként, (2) külsőleg tettekben és (3) belsőleg indítékként jelentkezik?

1. Krisztus „bűnök”, azaz bűnös cselekedetek és önző indítékok nélküli élete

Az csak érthető, hogy Ellen White bűnmentesnek írja le Jézus Krisztust „gondolatban, szóban és tettben”. Jézus önzetlen és büntelen, ártatlan és tiszta volt. Benne nyoma sem volt a tökéletlenségnek, önzésnek, foltnak vagy bármiféle gonoszszágnak; „folttalan életet élt a bölcsőtől a keresztfáig”.

Ha csak „egyetlen folt találatottna volna Megváltónkban, áldozatával nem szerezhette volna meg az ember megváltását”. Krisztus a megtestesült tisztaság volt, ezért nevezték őt annak, „akiben bűn nem találatottna”, vagy „bűnmentes példánknak”.

Sátánt teljesen meglepte Jézus hibátlan élete. „Krisztus gyermekségének, ifjú és felnőtt korának árnyék nélküli tisztasága, amit Sátánnak nem sikerült beszennyeznie, rendkívül dühössé tette [Sátánt]”.

Amint az alábbiakban látni fogjuk, és ami ismételtent értetlenséggel tölthet el, az az, hogy Ellen White kétféle, látszólag ellentétes kijelentést tesz a testet öltött Jézus Krisztus emberi természetéről. Sok adventista állítja, hogy White testvérnő tanítása szerint Krisztus a mi bűnös, emberi, tehát Ádámnak a bukása utáni természetét vette magára. Mások azt hangsúlyozzák, hogy White néni terjedelmesen ír arról, hogy a názáreti Jézus természetéből teljesen hiányzott az egyes számú bűn, hiszen Ádámnak a bűneset előtti emberi természete

tével rendelkezett. Mi itt az igazság? Hogy lehet a Profétaság Lelkének ezt a látszólagos ellentmondását megérteni és megmagyarázni? Ellen White tényleg azt állítja, hogy:

2. Krisztus „bukott”, „bűnös” emberi természetet vett magára

Ellen White három embertani (antropológiai) területet említ, amelyen a Jézus által magára vett emberi természetet alaposan érintette az öröklődés törvénye. Ez a törvény négyezer éves hatásaival meggyengítette (1) a fizikai erőt (*physical strength*), (2) az értelmi képességet (*mental power*) és (3) az ember erkölcsi értékét (*moral worth*), „amint az Krisztus elődeinek történetében megfigyelhető. Azért jött egy ilyen örökséggel, hogy részese legyen nyomorúságainknak [*sorrows*] és kisértéseinknek, és példát adjon a büntelen [*sinless life*] életre”.

Ellen White-nak az ember háromfajta erejének meggyengüléséről szóló kijelentése megvilágítja több utalását is, ahol arról beszél, hogy Jézus a mi „bukott emberi természetünket” (*the fallen human nature*) vette magára, azt, amit a bűn érintett. Lássunk néhány utalást. 1874-ben ezt írta: „A dicsőség királya eldöntötte, hogy megalázkodik egészen a bukott emberi természetig! Ádám nyomdokaiba lépett. Magára vette az ember bukott természetét, és elhatározta, hogy szembenéz az Ádámot legyőző hatalmas ellenséggel”.

A *Spirit of Prophecy 1878-ban megjelent harmadik kötetében azt írta* Krisztusról, hogy „magára vette a bukott természetét”. 1896-ban határozottan állította, hogy „Krisztus, Isten feddhetetlen Fia megtisztelte az emberiséget, magára véve annak bukott természetét”. Az 1898-ban napvilágot látott *Desire of Ages (Jézus élete) c. könyvében a következőket írja*: „Bár a bűnös világ vétkei Krisztusra neheztedek, és megaláztatás volt az számára, hogy ‘szolgai formát vévén föl, emberekhez hasonlónak’ (Fil 2:7) lett, de a mennyei hang kijelentette, hogy Ő az Örökkévaló Fia”.

AZ EMBER
FIA
SZALLÓS
ZOLTAN

Ellen White újra megismétli, hogy Jézus elfogadta a mi bűnös emberi természetünket. „Az emberiség ruhájába öltözve, Isten Fia alászállott azok szintjére, akiket megváltani akart. Benne nem volt hamisság vagy bűn; mindig tiszta és meg nem fertőzött volt; mégis magára vette bűnös természetünket”. Krisztus emberi természetének leírása végett Ellen White másfajta kifejezések is használ: Jézus a „bűn testének (szárksz) hasonlatosságában jött el”, a „megromlott és büntől szennyezett” emberi természetben szenvedett, magára vette „az ember sértő természetét” (*the offending nature of man*). De figyeljük meg a prófétanő fentiekkel ellentétes állításait:

3. Krisztus bűnmentes emberi természetet vett magára

Ellen White nagyon világos bizonyítékokat hoz fel amellet, hogy Jézus Krisztus emberi természete mentes volt a büntől nemcsak a beszéd, a gondolatok és a cselekedetek terén, hanem meg-

testesült lénye mélyéig. Íme néhány kijelentése: „Az, aki a bűn fertőzését (*taint of sin*) nem ismerte, nagylelkűen életét adta a Kálvárián [...]. Nemcsak értünk hozott áldozatként halt meg Krisztus, hanem példánkként is. Emberi természetében feltárult előttünk mint teljes, tökéletes és hibátlan lény.” Jézus mentes volt „a bűn szennyezésétől (*taint of sin*)” és „az önzés bármilyen foltjától”.

Az angol *taint of sin* és változatai számos helyen fellelhetők a Prófétaság Lelkének írásaiban. Ezek a kifejezések Jézus Krisztusnak az egyes számú bűn érintésétől mentes emberi természetére utalnak. Hasonló kifejezések Jézus feddhetetlen emberi természetére: „romlottságtól, fertőzéstől és szennytól mentes”. Krisztustól idegen volt a bűn, őt „nem érintette a romlottság / korrupszág” (*unsullied with corruption*). „Jézus megronthatatlan és folttalan” volt”. Ellen White világosan kijelenti, hogy Jézus „a bűn fertőzése nélkül” (*born without a taint of sin*) született, de az emberi családéhoz hasonló módon jött világra”.

Az utóbbi idézetben észrevehető egy érvelési rendszer fennállása, amelyen belül Ellen White szembeállítja a mi emberi természetünk és Krisztus emberi természete közötti hasonlóságokat és különbségeket. A *taint of sin*, *incorruptible*, *undefiled* („bűn szennyezése”, „megronthatatlan”, „be nem szennyezett”) nemcsak mozzanatokban és cselekedetekben megnyilvánuló bűnökre vonatkozik, hanem elsősorban a bűnre, mint emberi természetének, belső létének (ontológiai) állapotára. Más szavakkal: Krisztus emberi természetét nem befolyásolta az ádami eredendő bűn olyan módon, mint minket, Ádám leszármazottjait. Krisztus nem bűnben született, mint ahogyan azt a zsoltáros (51:7) írja az emberek általános állapota kapcsán: „Ímé én vétekben fogantattam, és bűnben melengetett engem az anyám.”

Ellen White még érthetőbbé teszi a biológiai születésből származó emberi természet és Jézus Krisztusnak a testet öltésével felvett emberi természete közti különbségeket. Érvelésében az összehasonlítás és szembeállítás módszerét használja. Sétről, Ádám közvetlen utódjáról egyfelől azt mondja, hogy „méltóságteljes személy volt, akinek a jóteknonykodó élet tekintetében Ábel helyét kellett átvennie. Mégis Ádám fia, a bűnös (*sinful*) Kainhoz hasonló volt, és nem örökölt Ádamtól természetileg több született jószágot, mint Kain. Sét bűnben született (Zsolt 51:7).”

Másfelől Jézusról, aki Sét után négyezer évvel született, és aki „elfogadta az örökletesség nagy törvényének következményeit”, azt írja, hogy „a bűn fertőzése (*taint of sin*) nélkül született”. Itt

feltűnő ellentét mutatkozik meg Sét és Krisztus között. Az egyik bűnben született, tehát bűnös természettel, a másik pedig bűn nélkül, büntelen természettel jött világra.

Ellen White összehasonlítja a megtért, újjászületett hívő természetét a Krisztuséval, és a következő gyökeres különbségre mutat rá:

Sátán semmit sem talált Isten Fiában, ami őt a győzelemre segítette volna. Jézus megtartotta Atyja parancsolatait, és nem volt benne bűn, ami Sátánt ujjongásra készítette volna, sem gyengeség vagy hiba, amelyet előnyére felhasználhatott volna. Mi [White ömagát is besorolja] azonban természetünknel fogva bűnösök vagyunk.

„Szívünk természetből fogva gonosz (*naturally depraved*)”; „méltatlanok és romlottak” vagyunk”; „az emberi természet bukott (*vile*)”, Krisztus természete viszont tiszta és dicsőséges volt.

Ellen White-nak tehát fontos volt megláttatni és megértetni a köztünk, emberek és Krisztus közötti különbséget. „Nem látni a Krisztus és köztünk levő szembetűnő különbséget azt jelenti, hogy nem ismerjük magunkat. Aki nem érez utálatot önmagával szemben, nem tudja megérteni a megváltás jelentőségét”, írja. Hogy még nagyobb hangsúlyt adjon tanításának, hozzáteszi:

Sátán talál egy szeget az emberi szívben (*human hearts*), ahol megvetheti a lábát (*some point where he can gain a foothold*), dédelgetett bűnös kívánságot, amely miatt a kísértései még fokozottabban támadnak. Krisztus viszont kijelentette önmagáról: „Jön a világ fejedelme, de én bennem nincsen semmije” (Ján 14:30b).

Szüleinktől örökölt természetünkben bűnösök maradunk megtérésünk után is. Ezt a gondolatot így fejezi ki Ellen White: „Amíg csak élünk, szükség határozottan örködnünk érzéseinken és vágyainkon, hiszen létezik belső romlottság és külső kísértések.” Természetesen Ellen White önmagát is beleértette e kijelentésbe, pedig élete híven tükrözte a megtérés tapasztalatát. Újjászületett állapotban is fennáll a belső romlottság, csakhogy ez már nem erkölcsi, hanem létállapoti jellegű, hozzátartozik emberi mivoltunkhoz.

Következtetés

Összegzésként elmondhatjuk, hogy Ellen White kiemeli a mi emberi és Jézus emberi természete közti különbséget az egyes számú bűn – ontológiai állapot – tekintetében. Krisztusban nem volt bűn (egy számban), miközben Ádám mindegyik leszármazottja belső romlottsággal születik, „az ó-ember”, azaz „testi természet” uralma alatt.

Amint láttuk, White-né szerint Jézus emberi természete bűnös és büntelen volt egyazon időben. Hogy lehet a Prófétaság Lelkének ezt a látószólagos ellentmondását megérteni és megmagyarázni? Erre a kérdésre választ a folyóirat következő számában kapunk. ■

---

dr. Szallós-Farkas Zoltán, egyetemi docens,
Adventus Egyetem, Cernica

1. White, *Review and Herald (RH)*, 1906. április 26.
2. *Ibid.*, 1906. augusztus 2.
3. *Ibid.*, 1894. július 17.
4. *Ibid.*, 1893. augusztus 8.
5. *Ibid.*, 1909. január 28.
6. White, *Signs of the Times (ST)*, 1880. július 15.
7. White, *Desire of Ages (DA)*, 243.
8. *Ibid.*, 111.
9. White, *RH*, 1893. február 14.
10. White, *ST*, 1883. április 5.
11. *Ibid.*, 117.
12. *Ibid.*, 49.
13. White, *RH*, 1874. február 24.
14. Ellen G. White, *Spirit of Prophecy (SP)* (Hagerstown, MD: Review and Herald, 1878), 3:183.
15. White, *RH*, 1896. szeptember 29.
16. White, *DA*, 112.
17. White, *RH*, 1896. december 15.
18. White, *Youth Instructor, (YI)*, 1894. augusztus 23.; *Letter* 106, 1896.
19. *Ibid.*, *YI*, 1900. december 29.
20. White, *RH*, 1900. július 17.
21. White, *RH*, 1882. február 28.
22. *Ibid.*, 1887. november 8.
23. *Ibid.*, 1893. március 28.
24. White, *ST*, 1897. december 9.; *RH*, 1900. június 12.; továbbá *ST*, 1879. október 23.
25. White, *RH*, 1885. május 19.
26. *Ibid.*, 1911. január 26.
27. White, *Letter* 97, 1898.
28. White, *ST*, 1879. február 20.
29. White, *DA*, 49;
30. White, *Letter* 97, 1898, idézi *Seventh-day Adventist Bible Commentary (SDABC)*, (Hagerstown, MD: Review and Herald, 1953-2000), 7:925.
31. Webster, *Crosscurrents in Adventist Christology* (New York, NY: Peter Lang Publishing, 1984), 100.
32. White, *RH*, 1884. május 27.; 1884. október 21.
33. *Ibid.*, 1881. január 4.
34. *Ibid.*, 1881. február 8.
35. White, *ST*, 1883. november 15.
36. Webster, *Crosscurrents in Adventist Christology*, 101.
37. White, *RH*, 1900. szeptember 25.
38. *Ibid.*, 1887. november 8.
39. White, *Letter* 86, 1891, idézi *SDABC* 2:1032.

BEVEZETÉS JÉZUS KRISZTUS LÉLEKGYÓGYÍTÓ MUNKÁJÁBA

Altalánosan ismert igazság, hogy minden embernek vannak lelki sebei, amelyekre gyógyulást keres, vagy amelyeket többé-kevésbé hatékony módszerekkel próbál kezelni. Ott van például Lámech sebe, aki embert ölt (1Móz 4:23), és aki valószínűleg úgy gondolta, hogy a boszszú révén enyhíthet lelki fájdalmán. „Az emberiség nem természetes, hanem sebzett állapotban van, és az ember így, sebzetten áll az útszélen, élet és halál között.” A könnyek prófétájának nevezett Jeremiás kérdései áthallatszanak az évszázadokon: „Nincsen-é balzsamolaj Gileádban? Nincsen-é ott orvos? Miért nem gyógyítottat meg az én népem leánya?” (Jer 8:22).

Szükség van tehát enyhítő balzsamra, de hozzáértő orvosra is a kezelés elvégzéséhez. „Van balzsamolaj Gileádban, és orvos is van ott. Jézus Krisztus a legmegalázóbb körülmények között szenvedte el a halált, hogy nekünk életünk lehessen.” A számunkra békét hozó büntetés Őrá sújtott, és az Ő sebei által gyógyulnak meg a mi sebeink (Ésa 53:5), amennyiben valóban hiszünk Őbenne, és engedelmeskedünk mindannak, amire a Szentlélek tanít a Szentírásban.

A lelki sebek eredete

A Teremtés könyve bemutatja a tökéletes emberi élet kezdetét, de a lelki sebek és zavar megjelenését is. Ádám és Éva tökéletesnek, teljes mértékben boldognak lett teremtve, nyoma sem volt életében a szomorúságnak, büntudatnak, elégedetlenségnek és keserűségnek. „Az ember teremtésekor nemes testi és lelki tulajdonságokat és képességeket kapott.”

Éva azt remélte, hogy magasabb rendű ismeretet és tapasztalatot szerez, ha enged az Ördög bűnös sugallatának, ezért evett a tiltott gyümölcsből, majd Ádám is úgy döntött, hogy osztozik Éva sorsában és engedetlenségében (1Móz 3.). Mi volt a reakciójuk, amikor a Teremtő eljött hozzájuk? Isten hangjának hallatán elrejtőztek, és bevallották, hogy félnek, mert meztelenek (1Móz 3:10).

A bűnbeesés aktusában fedezhetjük fel az ember által megtapasztalt belső sebek és érzelmi zavarok eredetét. „A megváltásunkat igénylő áldozat végtelen ára mutatja, hogy a bűn mérhetetlenül nagy bajt okozott. Zavart kellett az ember egész szervezetében, eltorzította gondolko-

dását, megrontotta képzeletét.” Ádámot és Évát félelemmel töltötte el a jelen és a jövő, de félt büntudata belső mezítelensége miatt is, továbbá annak bizonytalansága és nyugtalansága miatt, ami rá vár. „Ádám, miután vétkezett, először azt képzelte, hogy a lét magasabb szintjére lép. De bűnére gondolva csakhamar rémület töltötte el... Elmúlt a szeretet és a béke, amely addig szívében élt, és helyébe büntudat lépett, félelem a jövőtől, és úgy érezte, hogy a lelke meztelen.”

Jézus Krisztus gyógyító beavatkozása

Az érzelmi zavarok zöme mögött büntudat, szorongás és ellenséges érzület húzódik meg. A Biblia szerint „a férfúnak elméjében való gyötrelme megalázza azt; a jó szó pedig megvidámítja azt” (Péld 12:24). És ki mondhatja ki ezt a lelket meggyógyító jó szót? Az, aki a bűnbeesés után eljött Ádámhoz és Évához, vagyis Jézus Krisztus. „Népének Jézus volt a világossága – a világ Világossága – még mielőtt emberi testben eljött a földre. A fény első felvillanása, amely behatolt abba a homályba, amellyel a bűn burkolta be a világot – Krisztustól eredt és érkezett.” Tudta, hogyan vidámita meg leleményes nyelvezettel a megfáradt embert (Ésa 50:4). Meggyógyította az összetört szívűeket (Lk 4:18), mélységes reménységet kínált a nehézségben levőknek. Emberekért végzett munkájában meggyógyított minden betegséget (Mt 4:23). „Különbözőek voltak a körülményei és a nehézségei azoknak, akik segítségért esedeztek, de senki, aki hozzá jött, nem távozott elégedetlenül. Áradt belőle a gyógyító erő, és az embereket testileg, szellemileg, lelkileg meggyógyította.”

Az emberi agy működési elveinek, valamint a belső sebek és zavarok gyógyításának tanulmányozása a tizenkilencedik század második felében kezdődött el. Wilhelm Wundt 1879-ben avatta fel a tudományos pszichológia korszakát lipcei laboratóriumában, viszont bármilyen tudományágról legyen is szó, a teljes igazság Jézus Krisztustól, a világ Világosságától származik (Jn 8:12), aki az Út, az Igazság és az Élet (Jn 14:6). „A korábbi századok pszichológiával kapcsolatos foglalatosságainak rövid elemzése rámutat arra, hogy nagy mennyiségű értekezés, írás, tanácsadás, pszichológiai elmélet, sőt még kutatás is létezett.” Való igaz, hogy „az efféle pszichológia számos tekintetben

eltért az empirikus és statisztikus keleti pszichológiától... A régi pszichológia jobbára a keresztény gondolkodók és szolgálattevők filozófiai és teológiai értekezéseire alapult. Mindezek ellenére azonban hiteles pszichológiai műnek számított, és része lett a keresztény történelemnek is.”

Az idők folyamán „Isten megengedte, hogy a tudományok és művészetek fényözöne áradjon a világra.” Ismert tény, hogy „a világon mindig voltak kitűnő tanulók, nagyon értelmes emberek, akik széleskörű tudományos kutatásokat végeztek, akiknek kijelentései gondolkodásra serkentették az embereket, és az ismeretek roppant területeit tárták szemünk elé... Azonban van Valaki, aki felettük áll... Amiképpen a Hold és a csillagok a Nap visszatükröződése miatt fénylenek, úgy a világ nagy gondolkodói is – amennyiben tanaik igazak –, az Igazság Napjának sugarait tükrözik vissza. A gondolat minden fénysugara, az értelem minden felvillanása a világ Világosságától származik.”

Jézus Krisztus tegnap, ma és örökké ugyanaz (Zsid 13:8). Ő meggyógyította a lelki betegségekben szenvedő embereket is, és minden bizonnyal ma is megteszi. Továbbá pedig „a mi dolgunk, kötelességünk az, hogy a betegek és szenvedőket hitünk karjaiban vigyük Krisztushoz. Arra is meg kell tanítanunk őket, hogy higgyenek a Nagy Gyógyítóban. Meg kell ragadnunk Krisztus ígését, ki kell tartanunk mellette, és imádkoznunk kell hatalmas kinyilatkoztatásáért.

Az evangélium igazi lényege a helyreállítás. Az Üdvözítő azt várja el tőlünk, hogy szólítsuk fel a betegeket, a reményteleneket és a lesújtottakat, hogy éljenek az Ő erejével.” Ez hozzátartozik mindazoknak a szolgálatához, akik követik a Bárányt, valahová megy (Jel 14:4), mivel a Szentlélek hívőknek felkínált ajándékai között van a gyógyítás ajándéka is (1Kor 12:9), amely egyaránt utal a testi és az értelmi-lelki gyógyításra is.

Ellen G. White a pszichológia és a Biblia kapcsolatáról a következőket írja: „A lélektan igazi elvei megtalálhatók a Szentírásban.” William Miller pedig kijelentette, hogy a Biblia komoly és Krisztus-központú, Szentlélek által vezetett tanulmányozása során felfedezte azt, „ami meggyógyítja a lélek betegségét.”

Konkrétan tehát „aki elfogadja a tiszta evangéliumot és az általa kínált erőt, meggyógyul bűn okozta betegségeiből. Az Igazság Napja felkél, »és gyógyulás lesz az Ő szárnyai alatt« (Mal 4:2). A világ semmilyen kincse sem tudja meggyógyítani a megtört szíveket, sem nem képes békét adni a léleknek, sem száműzni a gondot és a betegséget. Hírnév, lángelme, talentum mind kevés ahhoz, hogy vigaszt nyújtson a bánatos szívnek, vagy helyrehozza az elhibázott életet. Az embernek csak akkor lehet reménysege, ha Isten él a lelkében.

Az a szeretet, amellyel Krisztus árasztja el az ember egész lényét, éltető erő. Gyógyításával megérint minden létfontosságú szervet – az agyat, a szívet, az idegeket... Száműzi a lélekből a bűnt és a bánatot, az aggodást és a gon-

dot, amely felőrli életerejét. Ez a szeretet derűt és nyugalmat hoz; olyan örömet ültet a lélekbe, amelyet semmiféle földi dolog nem tud elrontani: a Szentlélek örömét – gyógyító, éltető örömet.

Megváltónk szavai: »Jöjjetek énhozzám... és én megnyugsztalak titeket« (Mt 11:28) – megadják a receptet a fizikai, a szellemi és a lelki betegségek gyógyítására. Krisztus sajnál minket, bár szenvedéseinket saját magunk okozzuk bűneinkkel. Krisztusban segítséget találhatunk. Ő csodálatos dolgokat tesz azokért, akik bíznak benne.”

Ezekben az utolsó, zavaros és stresszes időkben, amikor egyre gyakoribbak a pszichés betegségek, minden bizonnyal lelki gyógyulást lehetünk Jézus Krisztusban. Ő kimondhatatlan szeretettel szeret minket, és bennünk munkálkodó ereje által képes sokkal többet megtenni annál, amit ki-gondolunk (Eféz 3:20). ■

**GILEÁDI
BALZSAM
LIVIU
VĂDUVA**

**„AKI MEGBOCSÁTJA
MINDEN BŰNÖDET,
MEGGYÓGYÍTTJA MIN-
DEN BETEGSÉGEDET.”
(ZSOLT 103:3)**

Liviu Văduva, lelkipásztor, Munténiai Egyházterület

1. A *Septuaginta* fordítás azt sejteti, hogy egy belső, lelki sebről van szó.
2. Jean C. Larchet, *Terapeutica bolilor spirituale*, Sophia Kiadó, Bukarest, 2001, 3. o., idézet a következő műből: Sorin Săndulache, *Elemente de Antropologie Creștină*, Graphe Kiadó, Cernica, 2004, 86. o.
3. Ellen G. White, *Egészségügyi tanácsok*, 332. o.
4. Ellen G. White, *Jézushoz vezető út*, 17. o.
5. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 451. o.
6. Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 57. o.
7. Sorin Săndulache, *Consiliere și Psihoterapie Pastorală*, Editura Institutului Teologic Adventist, Cernica 2006, 203. o.
8. Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 367. o.
9. A görög *terapeuo* cselekvést kifejező igéből származik a terápia szó.
10. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 17. o.
11. https://ro.wikipedia.org/wiki/Wilhelm_Wundt
12. Eric L. Johnson, *Psychology and Christianity*, Inter Varsity Press, Downers Grove, Illinois, 2010, 11. o.
13. *Uo.*
14. Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 113. o.
15. Ellen G. White, *Előtted az élet*, 13. o.
16. Sorin Săndulache, *Consiliere și Psihoterapie Pastorală*, Editura Institutului Teologic Adventist, Cernica 2006, 464. o.
17. Ellen G. White, *Jézus élete*, 824. o.
18. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 10. o.
19. Ellen G. White, *A nagy küzdelem*, 319. o.
20. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 115. o.

ADVENTISTA ISKOLA MAGYAR GYEREKEKNEK

Marosvásárhelytől 17 kilométerre Mezőféltében – számomra itt a világ közepe – működik a Dr. Lind Adventista Líceum. Jelenleg az óvoda, elemi-, általános- és középiskolának helyet adó két modern épületben a román és magyar tagozaton 29 pedagógus irányítása alatt 176 diák tanul Krisztusról és a tudományok mélységeiről. Jó hír, hogy magyar tagozat is működik, és van szándék további fejlesztésre. Az iskola aligazgatója Szalócs-Farkas Márk tanár válaszol a kérdéseimre:

Jelenleg milyen osztályok működnek a magyar tagozaton, és milyen tervek vannak a jövőt illetően?

A magyar tagozaton óvoda és elemi iskola működik nulladik osztálytól negyedik osztályig, valamint az általános ötödik osztály. Az iskolát működtető alapítvány eltökélt szándéka, hogy rövidesen az általános V-VIII osztállyal működjön. A mostani ötödikesek az ősztől hatodikosok lesznek, és a negyedikeseink az ötödikben folytatják. Elsődleges cél, hogy minél hamarabb legyen V-VIII. magyar osztály is. Gyermekekre van szükség. Ha megfelelő érdeklődés lesz a gimnáziumi osztályok iránt, akkor tovább is tervezhetünk.

Kik a tanárok, kik a diákok? Mi más ebben az iskolában az állami tanintézményekhez képest?

A tanárok hetednapi adventisták. A tanulók közt vannak adventista és nem adventista gyermekek is. A napot a tanárok közös reggeli áhítattal és imával kezdik, és csak ezután mennek be az osztályba. A diákok napi első órája bibliaóra, ahol életkoruknak megfelelően tanulnak az Igéből. Igyekszünk, hogy a tudomány tanítása közben a Biblia erkölcsét csepegtessük a gyermekek szívébe. A tantárgyak mellett a tanterv nagyon fontos része a lelki fejlődés, mivel a sikeres élethez és bölcs döntésekhez elmulaszthatatlan az Isten ismerete.

A gyakorlati órák és tevékenységek által a diákok mindennapi életre történő nevelésére helyezük a hangsúlyt: főzőtanfolyam a konyhában, varrás és különböző tárgyak készítése a műhelyben, mezőgazdaság a kertben. A kisebb osztályoknak földjük van, amit a tanító nénivel együtt megművelnek, és közben játszózva lelki igazságokat tanulnak.

Miért fontos a keresztyén nevelés?

A nevelés célja Isten képének helyreállítása az emberben. E. G. White így ír a nevelésről: „Szélesebb látókörre, magasabb célokra van szükségünk. Az igazi nevelés több egy bizonyos iskolai végzettség megszerzésénél, több a földi életre való felkészülésnél. Harmonikusan fejleszti a testi-, szellemi- és lelki erőket. Előkészíti a tanulót a mostani és az eljövendő világban végzendő szolgálathoz.” (Nevelés, 5. oldal)

Miért válasszák a szülők gyermekeik számára a Dr. Lind iskola magyar tagozatát?

A Dr. Lind iskola biztonságos környezet, ahol kevesebb romboló befolyásnak és kísértésnek vannak kitéve a gyermekek, mint az állami iskolákban. A tanárok odaadóan, szeretettel végzik a munkájukat, tanítják a különböző tantárgyakat. Az iskola elvégzése után a diákok sikeresen választhatnak bármilyen pályát, miközben magukkal viszik az örök életre való felkészítés alapcsomagját. Végzőseink közül többen az orvosi egyetemet választották.

Hol lehet érdeklődni a beiratkozással kapcsolatban?

A beiratkozás elkezdődött. Minél több gyermeket várunk! Részletekről érdeklődni a következő telefonszámokon lehet: 0265-324.332; 0774-641.076, 0743-137.829.

Hogy látják az iskolát a gyermekek, a szülők és a nevelők?

Hálatalt szívvel, mondhatom, hogy én ebben az iskolában nőttem fel, mivel óvodás korom óta ide járok. Számomra ez az iskola a családot jelenti. *(Paula XII. osztályos diák)*

Az óvoda számomra az a környezet, ahol a gyermekek értelmi és lelki képességeit fejleszthetem. Ez a hely a jellemnevelés műhelye. *(Portik Edit, óvónő)*

Azért választottam a Dr. Lind iskolát, hogy Isten vezetésével neveljem a gyermekeket lelkileg, szellemileg és fizikailag. Kihívás így tartani a tanórákat, de öröm számomra, hogy a gyermekek élvezik, hogy az órák mozgalmasak. *(Zólyomi Erika, tanítónő)*

A Dr. Lind Elméleti Líceum olyan hely, ahol rendkívüli emberekkel dolgozom együtt. Megtapasztaltam, hogy igaz, amit White testvérnő mond: „Határtalan annak az embernek a hasznossága, aki – önmagát félretéve – helyet enged szívében a Szentlélek munkájának, és teljes mértékben Istennek szentelt életet él.” *(Kóczyán Ágnes, tanárnő)*

A környékre költözésünk fő oka az volt, hogy három gyermekünknek az adventista iskola magyar tagozatán biztosítsuk a tanulás lehetőségét. Ha a gyermek életében a család, az iskola és az egyház összhangban működik, akkor a Profétaság Lelke szerint jó úton halad a szülő is és a gyermek is. Úgy érezzük, ebben partner az iskola. Megéri egy esélyt adni az örökkévalóságnak! *(Hegyi Amália, szülő)*

Azért szeretem ezt az iskolát, mert jók a tanárok, Isten-hívő az egész iskola – és én is –, a gyermekek kedvesek és könnyen barátkozom velük. *(Csanád, V. osztály)*

Marosvásárhelyen lakunk, nem vagyunk az adventista közösség tagjai. Felelősséggel együtt meggyőződünk arról, hogy a Dr. Lind Líceum keresztyén tanintézet, és kellemes környezetet biztosít a gyerekek formálásához. Ezért a IX. osztályos lányunkat és a második fiúunkat ide írtattuk. Nem bántuk meg. Jöjjön ide minden fiatal, aki szép jellemet, erkölcsös életet és boldogságot keres, mert itt a tudomány mellett megtalálja mindazt, amit a Jó Isten üzen neki. Az iskola pedagógusai nemcsak oktának, hanem igaz barátai is a tanulóknak. *(Dr. Binder Zsolt, szülő)*

Kedves magyar szülők! A Dr. Lind Iskolát működtető alapítvány fejleszteni szeretné a magyar tagozatot. Gyermekeket várnak! Érdemes áldozatot vállalni a gyermekek adventista környezetben, anyanyelven történő nevelése érdekében. Tartsuk szem előtt Jézus szavait: *Keressétek először Isten országát és annak igazságát... (Mt 6:33), mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall? (Mt 16:26)* ■

Szász Ernő, lelkipásztor, Dél-erdélyi Egyházterület

**NEVELÉS
AZ ÉLETRE
SZÁSZ
ERNO**

**„SZÉLESEBB LÁTÓ-
KÖRRE, MAGASZ-
TOSABB CÉLOKRA
VAN SZÜKSÉGÜNK.
AZ IGAZI NEVELÉS
TÖBB EGY BIZONYOS
ISKOLAI VÉGZETTSÉG
MEGSZERZÉSÉNÉL,
TÖBB A FÖLDI ÉLETRE
VALÓ FELKÉSZÜLÉS-
NÉL. HARMONIKUSAN
FEJLESZTI A TESTI-
SZELLEMI- ÉS LELKI
ERŐKET. ELŐKÉSZÍTI
A TANULÓT A MOS-
TANI ÉS AZ ELJÖ-
VENDŐ VILÁGBAN
VÉGZENDŐ SZOL-
GÁLAT ÖRÖMÉRE.”
(NEVELÉS, 5. OLDAL)**

NINCS ENNÉL FONTOSABB (2)

A jeruzsálemi zsinat résztvevői csak a vitás kérdésekre tértek ki, amelyeket aztán egy levélben közöltek a pogányokból lett keresztényekkel. Nem esett szó az egyistenhitről, Isten nevének tiszteletben tartásáról, az Ő napjának megtartásáról, a szülők, az élet, valamint az embertársak javainak és méltóságának tiszteletben tartásáról. Azért nem vetődött fel ezen erkölcsi előírások kérdése, mert teljes mértékben ismeretek és vitathatatlanok voltak.

Majd megjegyezték: „Mert Mózesnek régi nemzedékek óta városenként megvannak a hirdetői, mivelhogy a zsinagógákban minden szombaton olvassák” (Csel 15:21). Vagyis: nem kell figyelmeztetnünk a híveket, hogy ne tegyenek hamis tanúbizonyságot, ne dolgozzanak a hetedik napon, ne lopjanak, ne hazudjanak – mindezek megmondattak, és ezekről hallanak minden szombaton a zsinagógában. Hangsúlyozzuk: minden szombaton!

Az előjárók által kiemelt kritikus kérdések, amelyekkel kapcsolatosan pontos figyelmeztetések is elhangzottak, a 29. versben található: „Hogy tartózkodjatok a bálványoknak áldozott dolgoktól, a vértől, a fülva holt állattól és a paráznaságtól.” Ezen a téren voltak hiányosságok, tehát ezeket kellett hangsúlyozni. A többit ismerték, mivel minden szombaton hirdette és ismételve voltak. Ha gyomorfekélyed van, az orvos nem tüdőbajra fog kezelést felírni!

A négy pontból csupán egyikre térnek ki: őrizkedjétek a vértől! Vétkezett az, aki megvágta magát, majd lemosta a vért, és bekötözte a sebeit? Abban az időben egyáltalán szóba jöhetett az elkerülendő vérátömlesztés. William Harvey angol orvos 1628-ban írta le elsőként részletesen a vérkeringést (internetes adatok szerint). Nem sokkal ezután próbálkoztak meg először a vérátömlesztéssel. Az első sikeres vérátömlesztést Angliában hajtották végre: 1665-ben Richard Lower orvos kutyákon végezte el a beavatkozást. 1667-ben Franciaországban Jean-Baptiste Denis orvos, és tőle teljesen függetlenül Richard Lower Angliában sikeresen ömlesztette át juhok vérének emberekbe. James Blundell szülésorvos 1818-ban hajtott végre az első emberi transzfúziót egy szülés utáni vérzésben szenvedő betegén.

Ennyit a vérátömlesztés történetéről. Ne feledjük, hogy a 17. század előtt nem végeztek vérátömlesztést, tehát az apostolok idejében sem. Amennyiben Csel 15:20, 29 versei alapján elítéljük a vérátömlesztést – pedig abban az időben nem is végeztek ilyen beavatkozást –, lényegében félremagyarázzuk a szöveget és annak értelmét, és az embereket egy nem létező veszélyre figyelmeztetjük.

Mire gondoltak az apostolok, amikor felszólították a pogányokat, hogy őrizkedjenek a vértől? Nagyon egyszerű. Olvassuk el az alábbi szöveget, mivel a Biblia önmagát magyarázza:

– „Csak a húst az öt elevenítő vérrrel meg ne egyétek” (1Móz 9:4).

– „Örökkévaló rendtartás legyen a ti nemzetségeiteknel minden ti lakhelyeteken: semmi kövért és semmi vért meg ne egyetek!” (3Móz 3:17).

– „Csakhogy abban állhatatos légy, hogy a vért meg ne egyed; mert a vér, az a lélek: azért a lelket a hússal együtt meg ne egyed!” (5Móz 12:23).

– „És megverék azon a napon a Filiszteusokat Mikmástól Ajálonig. És a nép nagyon kimerüle. Akkor a nép a prédának esék, és fogának juhok, ökröt és borjúkat, és megölék a földön, és megévé a nép vérestől. Megjelenték azért Saulnak, és mondanak: Ímé a nép vétkezik az Úr ellen, mert vérrrel elegy eszik. Ő pedig monda: Hűtlenül cselekedtetek, gördítsetek azért most hozzám egy nagy követ. Monda továbbá Saul: Menjetek el mindenfelé a nép között, és mondjátok meg nekik, hogy mindenki a maga ökrét és mindenki a maga juhát hozza én hozzám, és itt öljétek meg és egyétek meg, és nem fogtok vétkezni az Úr ellen, vérrrel elegy evén” (1Sám 14:31-34).

Közvetlenül a bűnbeesés után Isten megtanította az embernek az áldozat bemutatását, amihez csak tiszta állatot lehetett felhasználni (lásd 1Móz 4:4). Így járt el Noé is (lásd 1Móz 8:20). Ímé, az Úr rendelkezése Mózes idejében: „Ha pedig valamely tisztátalan barom az, amelyből nem vihettek áldozatot az Úrnak...” (3Móz 27:11). A tiszta és tisztátalan állatok megkülönböztetésének módja 3Móz 11:1-47, valamint 5Móz 14:4-21 verseiben van leírva.

„CSAK A HÚST AZ ÖT
ELEVENÍTŐ VÉRREL
MEG NE EGYÉTEK!”
(1MÓZES 9:4)

„ÖRÖKKÉVALÓ
RENDTARTÁS
LEGYEN A TI NEM-
ZETSÉGEITEKNÉL
MINDEN TI LAKHE-
LYETEKEN: SEMMI
KÖVÉRT ÉS SEMMI
VÉRT MEG NE
EGYÉTEK!”
(3MÓZES 3:17)

„CSAKHOGY ABBAN
ÁLLHATATOS LÉGY,
HOGY A VÉRT MEG
NE EGYED; MERT
A VÉR, AZ A LÉLEK:
AZÉRT A LELEKET
A HÚSSAL EGYÜTT
MEG NE EGYED!”
(5MÓZES 12:23)

A rendelet értelmében amennyiben az ember húst fogyaszt, mindenképpen tilos a vért élelmiszerként megenni. Saul ezt nevezte törvénytelen-ségnek, bűnnek. A pogányokból lett keresztények arra lettek figyelmeztetve, hogy étkezésük során ne fogyasszanak vért. Szó sem volt vérátömlesztésről.

Ha egy gyermek megbetegszik, és szüksége van vére, akkor a szülők meggondolatlanul cselekszenek, ha a Csel 15. fejezetére hivatkozva nem engedik elvégezni a beavatkozást. Ha valaki életveszélyes állapotba kerül, és vérátömlesztés nélkül meghalhat, keresztény, humanitárius és hő-sies tettet hajtanak végre mindazok, akik vért adnak neki. Ezt jelenti a felebarát iránti szeretet. „Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal” (Mt 7:12).

Természetes, hogy a vérátömlesztést nem akár-hogy, nem akárki és nem akármilyen körülmények között végezheti el. A vércsoportok szerinti kompatibilitást is figyelembe kell venni. Szigorú higiéniai körülményeket kell betartani, és nem szabad figyelmen kívül hagyni a fertőzés kockázatát sem. Viszont az elővigyázatossági szabályok szigorú betartása mellett bibliai okokra hivatkozva elutasítani egy ilyen orvosi beavatkozást, súlyos és veszélyes félremagyarázást jelent, ami ráadásul rossz fényt is vet a kereszténységre.

Mit mond tulajdonképpen a Biblia ezekről az áldozatokról? Dicséri azokat. Jézus az életét adta értünk; az Ő vére által nyerünk bűnbocsánatot és üdvösséget (lásd Ef 1:7 versét és sok más igehelyet). Milyen kell, hogy legyen tehát ilyen téren embertársunk iránti magatartásunk? Erről beszél

János apostol: „Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az ő életét adta értünk: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért” (1Jn 3:16).

Számok jelentése lehet a „kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért” kijelentésnek. Kockáztathatjuk az életünket egy sürgős, az embertársunk életének megmentését szolgáló beavatkozás során; vért adhatunk életmentés érdekében; időt, energiát és pénzt költhetünk hátrányos helyzetű embertársaink javára, táplálására és megmentésére. Vért adni vérátömlesztés végett azt jelenti, hogy az életed egy részét adod valakiért, mivel a vér életet jelent.

De mi a helyzet a szervátültetéssel? Pál galáciai munkásságának kezdetén kereszténnyé lett hívei készek voltak bármilyen áldozatot meghozni az apostolért: „Hová lón tehát a ti boldogságotok? Mert bizony-ságot tesztek néktek, hogy ti, ha lehetséges volt volna, szeméiteket kivájjván, nékem adtátok volna” (Gal 4:15).

Ma már van lehetőség a szervátültetésre. Az átültetett szervtől függően a donor tovább élhet, vagy akár be is fejezheti az életét. Sokszor tettem fel magamnak a kérdést, hogy vajon kész lennék-e valamely fontos szervemet, például az egyik vesémet odaadni a feleségem megmentése érdekében, és azt hiszem, képes lennék rá. Végeredményben mennyit jelentenek apró áldozataink Krisztus végtelen áldozatához képest? ■

AJÁNDÉKBA KAPOTT ÉLET ȘTEFAN RADU

„ARRÓL ISMERTÜK
MEG A SZERETETET,
HOGY Ő AZ Ő ÉLETÉT
ADTA ÉRETTÜNK: MI IS
KÖTELESEK VAGYUNK
ODAADNI ÉLETÜNKET
A MI ATYÁNKFIAIÉRT.”
(1JÁNOS 3:16)

Ștefan Radu, nyugdíjas lelképásztor

AZ ÚJ KRISZTOLÓGIA FEJLŐDÉSE

Bevezető

Eddigi cikkeinkben figyelemmel követhettük az adventista krisztológia fejlődésének két irányát a Jézus által örökölt emberi természetre vonatkozóan: az egyik a Waggoner, Prescott és Andreasen által képviselt „bűnös” emberi természet krisztológiája (1888–1957), a másik a Froom és Anderson által 1957-ben bevezetett „bűntelen” emberi természet krisztológiája.

Függetlenül attól, hogy 1888 előtt az adventisták körében mi lehetett a legnépszerűbb krisztológiai modell, a „bűnös” emberi természet krisztológiájának bevezetése és 1888 utáni hirdetése a jelek szerint nem váltott ki tiltakozást. Az első dokumentum, amelyet a Waggoner által képviselt krisztológia elleni tiltakozásként értelmeznek, Ellen White-nak az ausztráliai W. L. H. Bakernek címzett levele, amelyet Ausztráliában fedeztek fel az 1950-es években – éppen időben ahhoz, hogy támogassa Froomot és Andersont a „bűntelen” emberi természet krisztológiájának hirdetésében, illetve idézhessenek belőle a *Válaszok a hitalapelvei kérdésekre* c. könyvben (1957).

A következőkben bemutatjuk az új adventista krisztológiának – a „bűntelen” emberi természet krisztológiájának – legfontosabb képviselőit.

Teológusok társasága (1957–2019)

Amint arra az *Adventszemle* előző cikkeiben már utaltunk, Froom, Read és Anderson (a „FREDA”-csoport) könyve, *A válaszok a hitalapelvei kérdésekre* (QOD), amelyet az Egyház központi vezetősége publikált 1957-ben, bevezette Jézus emberi természetének új teológiáját, amely lényegét

tekintve megegyezik a protestáns ortodox és a katolikus teológiával. Ezt az egybeesést nem kell konspiranoid szemmel nézni. Nem árulásról van szó, nem is ökumenikus szolidaritációról, ahogy egyes megalapozatlan kritikák állítják, hanem egy belső teológiai átértékelő folyamat eredményéről, mely folyamat az 1955–56-os adventista-evangélikus párbeszéd előtt kezdetét vette.

Láthattuk, hogy Nichols-t és Rebokot már 1949-ben zavarta a régi krisztológia, és megpróbálta „hígítani” a könyveinkben megjelent kijelentések „bűnösségét”. A „FREDA”-csoport 1957-ben publikált könyve azonban – a támadások ellenére – megadta az új, informáltabb, szakszerűbb és felelősségteljesebb adventista teológia hangját. Majd elválik, hogy valóban előrelépés volt-e ez a változás, hogy helyesen és véglegesen megoldottuk-e Jézus emberi természetének kérdését, vagy pedig egy vonzó, de szükségtelen kalandozásról van mindössze szó.

Az új krisztológia nemcsak a QOD-nak köszönhetően terjedt el. A *Ministry* lelkészi közlöny, amelynek alapítója Froom volt, és amelynek 1957-ben Anderson volt a főszerkesztője, már 1957 decemberében hirdetni kezdte az új krisztológiát. A szóban forgó számban cikkek jelentek meg Jézus testet öltéséről, és ezek közül az írásközül legalább három Jézus bűntelen emberi természete mellett érvel. Az egyik például az amerikai presbiteriánus teológus, William Shedd (†1894) dogmatika teológiájának egy idézett szakasza. A másik két cikk szerzője J. A. Buckwalter, a Generál Konferencia Lelkész Osztályának a helyettes titkára, valamint E. W. Cox dél-angliai hittudós.¹

Edward Heppenstall

Raoul Dederen

Hans K. LaRondelle

Desmond Ford

Morris Venden

Norman Gulley

Roy Adams

William G. Johnsson

A *Ministry* a továbbiakban is terjesztette az új krisztológia irányzatát, olyan cikkeket közölt ebben a témában, amelyeket különböző, kevésbé ismert adventista szerzők írtak, úgymint: A. V. Olson (1962. január), Wadie Farag (1962. szeptember), G. D. Keough (1963. október), R. H. Blodgett (1964. szeptember), Edwin Reiner (1965. március), Robert Olson (1970. május). Edwin Reiner 1971-ben könyvet is írt erről.² Európában a büntelen emberi természet krisztológiáját elsőként Jean Caseaux, a *Revue Adventiste* főszerkesztője hirdette (1969).

Az új krisztológia legjelentősebb befolyásolói teológus professzorok voltak, akik amellet, hogy cikksorozatokot közöltek a *Ministry*-ben – vagy könyveket írtak – erről a témáról, lelkesítő hatást gyakoroltak rájuk. Ilyen volt például Edward Heppenstall, az Andrews Egyetem rendszeres teológia professzora (1955–1966), aki szerint a bűn – az „eredendő bűn” – az ember természetes állapota, továbbá azt állította, hogy Jézus bűn nélkül született („sinless”), mivel a Szentlélektől fogantatott, nem pedig Istentől elszakadva, mint az összes többi ember. Ebből Heppenstall arra következtet, hogy hiábavaló az ember tökéletességre való törekvése, hiszen nincs is emberi, büntelen tökéletesség.³ Heppenstall brit származású volt, Amerikában tanult adventista főiskolán, de nem adventista egyetemen is.⁴

Két másik, az új krisztológiát hirdető teológiaprofesszor Európából érkezett. Hans K. LaRondelle (†2011) holland lelkipásztor, a református teológus, Berkouwer professzor, majd Heppenstall diákja, az Andrews Egyetem híres teológus professzora lett (1967–1991). Az egykor katolikus Raoul Dederen (†2016), akit egy fiatal belga lány – későbbi felesége – térített meg az adventista hitre, Collonges-ban tanult, Belgiumban tevékenykedett lelkészként. Collonges-ban, majd doktori disszertációja megvédése után az Andrews Egyetemen tanított. Diákjai körében hirdette az új krisztológia irányzatát.

Döntő befolyása volt az új krisztológia elterjedésére az ausztráliai Avondale Egyetemen rendszeres teológiát tanító Desmond Ford prédikátorteológusnak is (†2019). Ford együtt harcolt Heppenstallal a régi krisztológia és Andreasen iskolája ellen, szóban és írásban is hangsúlyozva Jézus büntelen emberi természetét. 1976-ban a Palmdale-i történelmi jelentőségű találkozóra (Kalifornia, április 23–30) Ford Krisztus testet öltése és a hit általi megigazulás kapcsolatáról érkezett. Szoros kapcsolat van a Jézus által örökölt emberi természet és a hit általi megigazulás

értelmezése között – ez volt Ford kutatásainak legfontosabb témája, amely szerinte az evangélium lényege. A megigazulás és megszentelődés, valamint a jellem és a vizsgálati ítélet közötti kapcsolat nagymértékben függ a következő kérdésre adott választól: „Milyen mértékben volt számunkra Jézus Helyettes és Példakép?” Gillian Ford asszony, Desmond felesége szintén könyvet írt Jézus emberi természetének témájáról.⁵

Ford első doktoriját a Michigan Állami Egyetemen szerezte – Pál leveleiről értekezett; a másodikat pedig a manchesteri egyetemen, ahol dolgozatirányító tanára a híres protestáns teológus, F. F. Bruce volt, a páli levelek szakértője. Ford alaposan megismerte az evangélikus teológiát és bibliográfiát, és a protestáns világ számos személyiségevel is ismeretséget kötött, például az ausztráliai anglikán Geoffrey Paxtonnal (†2016), aki könyvet írt az üdvösség adventista teológiájáról.⁶ Sajnos ezek a kapcsolatok a későbbiekben Ford szemléletét az evangélikus megváltási szemlélet irányába terelték, amelyben a megváltott lélek csupán egy *mindörökre* megbocsátott bűnös. Ebben a szemléletben a tökéletességre való törekvésnek és a vizsgálati ítéletnek nincs többé értelme, mi több, veszélyes eretnkség. Ford az Egyesült Államokban is tevékenykedett: 1980-ig, amikor is az egyház vezetősége visszavonta tőle az akkreditációját – a PUC Adventista Főiskola tanára volt.⁷ Átlépte azt a határt, amelyen túl a munkatársai már nem védhették meg.

Az egyházon belüli népszerűség tekintetében a hit általi megigazulás és az új krisztológia legbefolyásosabb hirdetője valószínűleg a kaliforniai Morris Venden volt (†2013).⁸ Prédikációi és könyvei a kommunista korszak Romániájába is eljutottak.

Norman Gulley, aki az Edinburgh-i Egyetemen doktorált rendszeres teológiából, és a Southern University professzora volt, szintén Jézus büntelen emberi természetét hirdette. 1982-ben könyvet írt erről a témáról, továbbá számos cikket, és végül egy monumentális, négy kötetes adventista rendszeres teológiai művet (2003–2017).⁹

Fontos kortárs teológus Roy Adams is, aki szintén írt Jézus örökölt büntelen emberi természetéről. Számos módon szolgálta az egyházat: könyvevangélistaként, lelkipásztorként, tanárként. A konzervatív-progresszista Adams az Andrews Egyetemen doktorált 1981-ben, őt tartják az adventista teológia egyik legbefolyásosabb népszerűsítőjének. Jézus emberi természetéről írt könyvét román nyelvre is lefordították, érdemes elolvasni.¹⁰

JÉZUS TERMÉSZETE FLORIN LAIU

ÉRDEMES MEGEM-
LÍTENÜNK LEGKE-
VESEBB HÁROM
ROMÁNIAI REND-
SZERES TEOLÓGIA
TANÁR NEVÉT IS:
ORBÁN BÉLA,
MOLDOVAN ARON
ÉS DR. SZALLÓS-
FARKAS ZOLTÁN.

További két kortárs teológus, aki Jézus büntelen emberi természetéről írt: az ausztráliai William G. Johnsson (1993, a Vanderbilt Egyetemen doktorált, főként az *Adventist Review* főszerkesztőjeként ismert, de tanárként, szerzőként és adventista hitvédőként is jelentős a munkássága¹¹); valamint Woodrow Whidden II. (az Andrews Egyetem tanára, aki 1997-ben nagyon fontos tanulmányt írt Ellen G. White álláspontjáról ebben a kérdésben.¹²) Érdemes megemlítenünk legkevesebb három romániai rendszeres teológia tanár nevét is: Orbán Béla, Moldovan Aron és dr. Szalós-Farkas Zoltán.¹³

Befejezés

Mivel az 1957 utáni adventista teológia komoly érveket vonultatott fel, és a Biblia és a Profétaság Lelke írásából új értelmezési modelleket határozott meg Jézus emberi természetére vonatkozóan, szükséges ezeknek az érveknek az elemzése. Ezzel fogunk foglalkozni lapunk következő számában. Emlékeztetjük olvasóinkat, hogy a megvizsgált téma kizárólag teológiai, és az Adventista Egyháznak soha nem volt hivatalos állásfoglalása ebben a kérdésben. ■

Florin Lăiu, az Adventus Egyetem tanára

1. A *Ministry* és az összes angol nyelvű adventista folyóirat archívuma elérhető itt: www.ministrymagazine.org/archive.
2. Vö. Edwin Zackrisson, *The First Temptation – Seventh-day Adventists and Original Sin*, iUniverse, Bloomington, IN, ©Thinkstock, 2015.
3. E. Heppenstall, *The Man Who is God*, www.sdanet.org/atissue/books/mangod/manch6.htm.
4. Az úgynevezett „történelmi adventisták” elítélik, démonizálják azokat, akik nem adventista teológiákon tanulnak. Ők azok, akik általában helytelenítik a felsőfokú oktatást. Ellen White azonban értékelte, hogy a fiatal valdenseket katolikus iskolákba küldték a szüleik, és állította, hogy azok az adventista fiatalok, akik lelki és teológiai szempontból megalapozottak, tanulhatnak nem adventista főiskolákon, egyetemeken (*Szemelvények*, 3. köt., 233. o.). Profétanőnk biztatja fiataljainkat: váljanak „értelmiségi óriásokká”! (MP 194.2; TM 194; RH April 6, 1886) És nem utolsó sorban: Jézus maga is értékelően szólt az igazi bölcséről és írástudókról (Máté 13:52; 23:34).
5. G. Ford, *The Soteriological Implications of the Human Nature of Christ*, thought paper, 1975, Heritage Room, Andrews University (mimeographed).
6. G. Paxton, *The Shaking of Adventism*, Grand Rapids, Michigan, 1977. Ez voltaképpen Paxton doktori disszertációja, amelyhez komoly kutatómunkát végzett. Paxtont azért menesztették a tanszékről, mert az adventistákkal barátkozott, és nem volt hajlandó lemondani az adventista „szekta” iránti érdeklődéséről. Vö.: En.Wikipedia, „Geoffrey Paxton”.
7. Lásd: https://en.wikipedia.org/wiki/Desmond_Ford; Milton Hook, *Desmond Ford: Reformist Theologian, Gospel Revivalist*, Adventist Today, 2008.
8. Lásd: En:Wikipedia, „Morris Venden”.
9. www.accordancebible.com/store/details/?pid=Gulley-Theology
10. Roy Adams, *Natura Domnului Hristos, Viața și Sănătatea*, Bukarest, 2012. www.viataisanatate.ro/natura-domnului-hristos
11. William G. Johnsson, *Adventist Review*, 1993. július 8. és 22.; 1993. augusztus 12., 19. és 26.
12. Woodrow Whidden II, *Ellen White on the Humanity of Christ – a Chronological Study*, Review and Herald, Hagerstown MD, 1997. <http://sdanet.org/atissue/books/wwhc/hoc-toc.htm>
13. Szalós-Farkas Zoltán, *Dumnezeu, Scriptura și Biserica – tratat de teologie, hristologie și spiritualitate*, Editura Universitară, Bukarest, 2013: 277–286, 288–295. Szalós-Farkas Zoltán, *Aspectul controversat al hristologiei lui Ellen G. White*, TheoRhema, 12/1, Adventista Teológiai Intézet, Cernica, 2017: 69–89.

NYUGOVÓRA TÉRT

Constantin Bratosin

1929. június 28-án született a Buzău megyei Bălteni-ben, és 2019. február 17-én hunyt el Călărași városában. A két világháború közt eltelt gyermekkor után már fiatalon felkarolta az advent reményességét, és Nehoiu-ban megkeresztelkedett a Buzău folyóban.

Adventistaként a hároméves katonai szolgálat hitének próbáját képezte, amelyet azonban örömmel élt át, és amely időszakról gyakran mesélt, megemlítve bajtársai közül az összes hittestvérét.

1956. december 16-án házasságot kötött Ștefan Lidiával. 63 évet éltek le együtt. Két gyermekük született, egy fiú és egy lány, később pedig a gyermekek részéről egy-egy unokával bővült a család.

Călărași városában dolgozott fényképészként nyugdíjazásáig, abban az időben ő volt a város egyetlen fényképész műhelyének a vezetője.

A kommunista időszakban az elnyomás ellenére pontosan olyan következetesen élte meg vallási meggyőződéseit, mint tette katonai szolgálata idején. Egyes hozzátartozók feljelentései, valamint a Securitate házkutatásai még inkább megerősítették Jézus Krisztusnak, Megváltójának közeli eljövételébe vetett bizalmát és hitvallását. Kedvenc himnusza volt a „Csak mindig Istennel!” című ének.

A Călărași-i adventista gyülekezet tevékeny tagjaként éveken át volt a Szombatiskola Osztály vezetője. A gyülekezet bizottságában szolgálva lelkesedése nem lankadt az évek teltevel.

Életét a feltámadás reményében fejezte be, amiben mindig hitt, minden reggel és minden este rendíthetetlenül olvasta a Bibliát, és meggyőződéssel hitt abban, hogy „boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg.”

Lejegyezte a fia, Ștefan Bratosin

AZ ÚR IGÉJÉBŐL

1. KI TUDJA A VÁLASZT?

Kedves gyermekek, az alábbi sorokban két bibliaszövegből álló kijelentés van elrejtve. Helyezzétek megfelelő sorrendbe a szavakat, és találjátok meg a 119. zsoltár két különálló versét.

parancsolataidat. kívánom Szájamat mert a te feltátom és lihegek miatt Elfogyatkozik után az én való lelkem, a vágyódás te ítéleteid szüntelen.

**A NYÁJ
BÁRÁNYKÁI
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának igazgatója

2. KI MONDTA?

A. „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa.”

1. Jézus
2. Mózes
3. Ábrahám

B. „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád.”

1. Sámuel
2. Éli
3. Józsué

C. „Eli, Eli! Lama sabaktáni? Azaz: Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?”

1. A gonosztevő a kereszten
2. Jézus
3. Pilátus

D. „Ne félj, mert most is fiad lesz!”

1. Jákob
2. Isten
3. A bába

E. „Menjetek, térjete vissza ki-ki az ő anyjának házához. Cselekedjék az Úr irgalmasságot veletek, amiképpen ti cselekedtetek a megholtakkal és én velem!”

1. Ruth
2. Orpa
3. Naomi

Megjefés: 1: Zsolt 119:131 és Zsolt 119:20 2: A1; B1; C2; D3; E3.

Gyermekek MADJA

2019.
május
22.

evs
editura viață și sănătate

55723